

MAGYAR VÖRÖSKERESZT

OI/1695/2021

A Magyar
Vöröskereszt
tevékenysége

2020.

Beszámoló a Magyar Vöröskereszt 2020. évi szakmai tevékenységéről és gazdálkodásáról
Előterjesztő: Kardos István főigazgató, Bederna György gazdasági főigazgató-helyettes
A Beszámoló előkészítését Polacsek Györgyi mozgalmi tanácsadó végezte.

MAGYAR VÖRÖSKERESZT

Tartalom

I.	Bevezetés	3
II.	Mozgalmi és szervezeti élet	3
1.	Mozgalmi élet	3
2.	Szervezeti élet	4
III.	Elsősegélynyújtás	8
1.	Közúti gépjárművezetők vizsgáztatása	8
2.	Versenyek	10
3.	Elsősegélynyújtó programok és szolgáltatások	10
IV.	Képzések, tanfolyamok	11
V.	Véradásszervezés	12
VI.	Szociális tevékenység	14
1.	Alapvető szükségletek kielégítése, segélyezés	14
2.	Akciók, programok, projektek	15
3.	Intézményi ellátás	16
VII.	Egészségnevelés - egészségfejlesztés	22
VIII.	Katasztrófa készenlét és válaszadás, katasztrófasegélyezés	23
1.	Koronavírus járvány	23
2.	Katasztrófahelyzetekre felkészülés, készenléti tevékenységek.....	28
IX.	Keresőszolgálat	29
X.	Nemzetközi kapcsolatok	30
XI.	Menekültügy	31
	<i>Megérkeztünk a táborba</i>	32
XII.	Magyar Ifjúsági Vöröskereszt	32
XIII.	Kommunikáció	35
XIV.	Humán erőforrás gazdálkodás	37
XV.	Gazdálkodás	38
1.	Pénz- és vagyongazdálkodás:	38
2.	Adománykezelés.....	40
4.	Forrásbővítés, támogatások, pályázatok.....	41
XVI.	Záró gondolatok	42

I. Bevezetés

2020 évtizedek múlva is emlékezetes év lesz – nemcsak a Magyar Vöröskereszt számára, hanem a 192 nemzeti társaságot magába foglaló Vöröskereszt és Vörösfélföld Nemzeti Társaságok Szövetségének is, és az egész világnak. A világon szinte minden ország súlyos válságként élte meg a koronavírus okozta pandémiát, és az ehhez kötődő gazdasági és társadalmi terheket, melyek meghatározó módon fogják alakítani a következő éveket.

Ebből adódóan az elmúlt év a hagyományos feladatokon túl - azok mellett vagy azok helyett – új kihívásokat jelentett a Magyar Vöröskereszt számára. Már az év elején megismerhettük, hogy a Kínai és az Olasz Vöröskereszt milyen nehézségekkel küzd a járvány okozta területeken. Tudtuk, hogy Magyarországot sem fogja elkerülni a járvány, és tudtuk, hogy küzdelmes év elé nézünk. A Magyar Vöröskereszt a kezdetektől az első vonalban küzdött a járvány ellen, melyben kiemelt szerepe volt a minden eddiginél jelentősebb összefogásnak!

Beszámolónk elkészítésekor sajátos, és nem csak a megszokott feladatok bemutatása volt a célunk, hanem az is, hogy törekedve a teljességre, összefoglaljuk a járványhelyzetben vállalt és végzett feladatainkat is.

2020-ban a szervezet működését a veszélyhelyzet határozta meg, mely minden szakterület tevékenységében is megmutatkozott. Az év első felében a megelőzést, majd az őszi időszakban a védelmet szolgáló intézkedések miatt korlátozódtak a helyszínek és a programok, illetve megváltoztak a munkafolyamatok. A munkahelyek jó része home office-ban foglalkoztatta alkalmazottait, vagy megszűnt maga a munkahely is. Az intézmények bezártak, online üzemmódrá váltottak az év nagy részében. A tömegrendezvények elmaradtak. Feladatainkat ehhez igazodva végeztük, melyekre az egyes fejezetekben térünk ki.

II. Mozgalmi és szervezeti élet

1. Mozgalmi élet

A 40/2020. (III.11.) kormányrendelet által kihirdetett veszélyhelyzetre tekintettel meghozott 46/2020. (III.16.) kormányrendelet értelmében a rendezvények (ideértve a tag-, a küldöttgyűlések, vezetőségi ülések, bizottsági ülések) a résztvevők számától és a rendezvény helyszínétől függetlenül sem lehetett megtartani személyes részvétel mellett. A 102/2020. (IV.10.) kormányrendelet szabályozta a döntéshozó szervek határozathozatalának lehetőségeit, amelyet módszertani útmutatóban összegeztünk a Magyar Vöröskereszt működésére tekintettel.

A fenti rendeletek értelmében a szervezet legfőbb irányító testülete, az Országos Küldöttgyűlés is, ülés tartása nélkül került megszervezésre két alkalommal. A Küldöttgyűléseken megvitatásra és elfogadásra kerültek a szervezet életéről szóló szakmai- és mérlegbeszámolók, összefoglalók, tervek.

Az évben megtartott Országos Vezetőségi ülések (öt ülés), ülésterve szerinti napirendi pontokkal részben, ülés tartása nélküli formában kerültek megrendezésre. A Magyar Ifjúsági Vöröskereszt elnöksége öt alkalommal tartott online értekezletet. Az értekezletek legfőbb témája a járványhelyzet okozta programterv módosítások, és azok megvalósítása volt.

Sajnos a Szolnokra szervezett Világnapi Ünnepséget és Szajolban tartandó Humanitárius Települések Országos Találkozóját személyes jelenléttel nem tudtuk megrendezni. A központi honlapunkon naponta ismertettük, mutattuk be - elismerési formánként - a kitüntetetteket.

A járvány nagymértékben befolyásolta a XV. Kongresszusra készülés folyamatát. Az eredetileg tervezett ütemezés több alkalommal módosult. 2020-ban az alapszervezetek 89%-ában, területi szervezetek 94%-ában sikerült a tisztújítást megvalósítani. Megyei és országos szintű tisztújítások – reményeink szerint - 2021-ben megvalósulhatnak.

Szakmai tevékenységünket továbbra is segítették az Országos Vezetőség által létrehozott munkabizottságok (Jogi- és Alapszabályügyi, Mozgalmi és Ifjúsági, Szociális, Elsősegélynyújtási, Vértáplásszervezési, Katasztrófavédelmi és Egészségfejlesztési Munkabizottság).

2020-ban megkezdtük szervezetünk megalakulásának 140. évfordulójáról történő megemlékezés előkészítését. Ünnepi logótervező pályázatot hirdettünk, melyre 16 pályázótól érkeztek javaslatok. A bírálásukban grafikusok és a Mozgalmi és Ifjúsági Munkabizottság tagjai vettek részt.

MAGYAR VÖRÖSKERESZT

140 + + ♥

1995 óta minden évben több ezer önkéntes gyűlik össze Solferinóban a világ minden tájáról, hogy közösen ünnepelje a Vöröskereszt és Vörös Félhold mozgalmat. Idén az IFRC által elindított #PasstheTorch kezdeményezésre, online térben csatlakoztunk a megemlékezéshez.

A Federáció Vezető Testülete 2020-ban jóváhagyta az IFRC Genfi Titkárságának a részére javasolt új szervezeti struktúrát. Az új szervezeti felépítés a 2030-as stratégia átalakulási prioritásaira összpontosít és biztosítja az IFRC különböző szervezeti egységei közötti munka összehangolását is tematikus és földrajzi szempontok szerint, nagy hangsúlyt fektetve az elszámoltathatóságra is.

2. Szervezeti élet

2020 a kihívások és a választások éve volt. A járvány miatt nem lehetett hagyományos módon megtartani a választásokat. A mozgalmi/szervezeti élet a rászoruló felkutatásából és azok tartós élelmiszer vagy ruhanemű juttatásából állt. A tagok jelentős része alkalmazva a *Maradj otthon!* iránymutatást, elhúzódott, nem éltek közösségi életet, a telefon és az internet volt a jellemző kapcsolattartó eszköz. Több olyan rendezvény maradt el, ahol a Vöröskereszt volt a fő szervező. Alapvetően ez a körülmény terhelte a tagszervezésre jellemző régi és új nehézségeket, mutatóinkat.

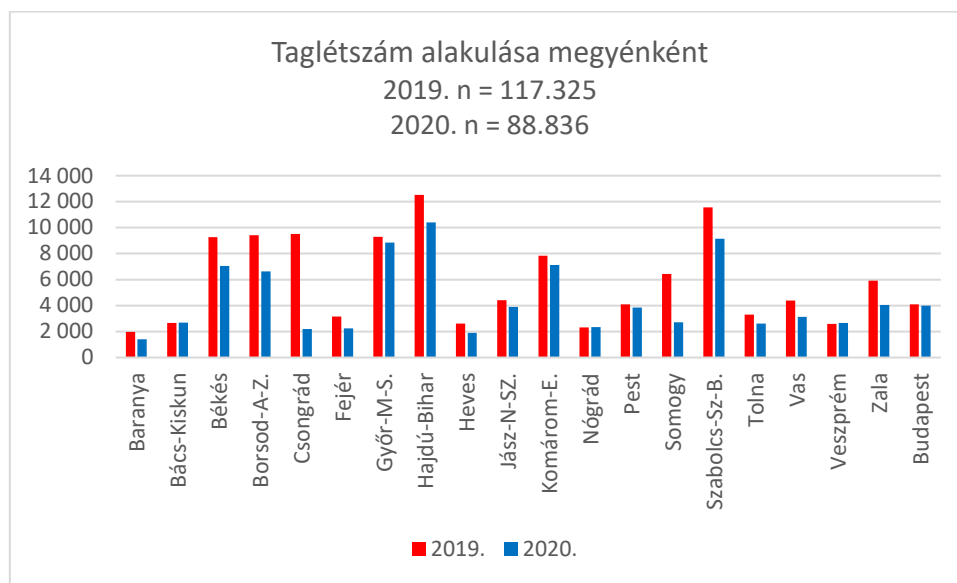
Taglétszámunk az előző évhez viszonyítva mintegy 24 %-kal csökkent (2019-ben 117.325 fő; 2020-ban 88.836 fő), ugyanakkor a tagdíjfizetők száma a tagsághoz viszonyítva növekedett (2019-ben 48 %-uk, míg 2020-ban 50 %-uk fizetett tagdíjat). A taglétszámcsökkenés hátterében elsősorban a tagdíjukat nem fizető tagok tudatos megkeresése áll, nyilatkoztatásuk a további

tagsági jogviszonyukat illetően. Taglétszám növekedés Bács-Kiskun, Nógrád és Veszprém megyében tapasztalható.

Tagdíjbefizetések csökkenés okának látják szervezeteink, hogy a járványügyi helyzet miatt a tagokkal való kapcsolattartás fokozottan nehezített volt, sok tag a távolságtartásra hivatkozva nem fizette be tagdíját, a fiataloknál pedig a digitális oktatás nehezítette azt meg. Az említett nehézségek ellenére az előző év tagdíjfizetők létszámával összehasonlítva Baranya, Fejér, Pest megyében magasabb a létszámuk. Megfigyelhető, hogy a tagdíjat fizetők elsősorban nem a tagsági jogukat szeretnék gyakorolni, hanem tagdíjukkal a szervezetet támogatni.

1. ábra: Taglétszám változása 2019-2020. (fő)

Forrás: Megyei/fővárosi statisztikai jelentések 2019., 2020.

A 2020. év az önkéntesek foglalkoztatásában is sok változást hozott. A meglévő – jellemzően az idősebb korosztályhoz tartozó – önkénteseket sokkal nagyobb körültekintéssel és a járványügyi szabályoknak megfelelően foglalkoztatták a szervezetek. Az idősebbek inkább otthonról, kevesebb személyes kapcsolatot igénylő munkákban segítettek (például telefonos véradásszervezésben, irodai ügyintézésben), míg a fiatalabbak az adományok kiosztásában, bevásárlásban, gyógyszerkiváltásban, melegétel kihordásban, határmenti és diszpécseri, logisztikai feladatok ellátásában, mintavételezésben vettek részt. Segédkeztek a COVID-19-ről szóló tájékoztató anyagok fordításban. 2020 márciusától, a COVID-19 kezdete óta jellemző a véradásokon az aktív részvételük (lázmérés, koordinálás segítése) is.

A hiányzó önkéntesek pótlására felhívásokat tettünk közzé honlapunkon, Facebook oldalainkon, amelyekre jellemzően a fiatalabb korosztályból jelentkeztek. Ugyanakkor önkénteseink tevékenysége kiterjedt valamennyi vöröskeresztes alapfeladatra is.

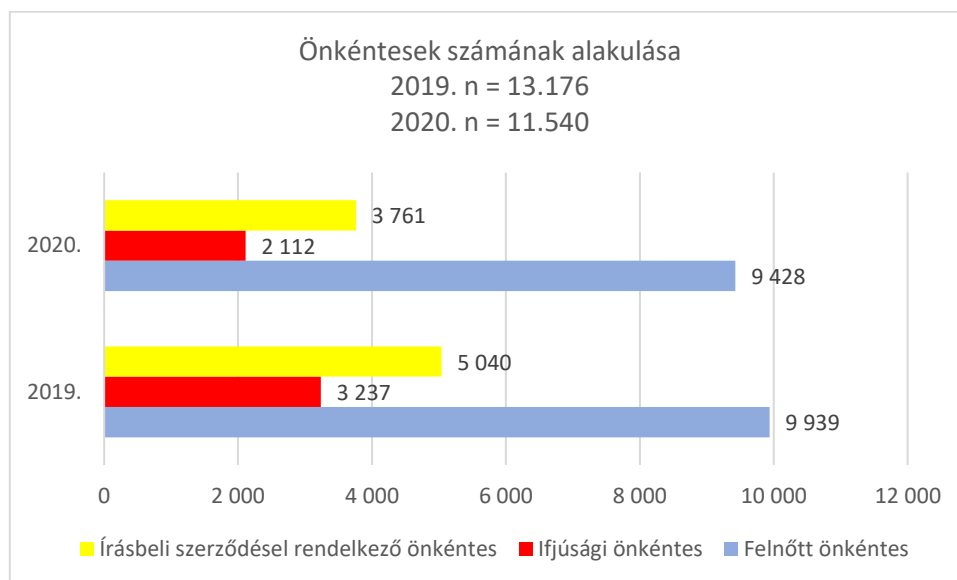
Az iskolák bezárását követően a fiatalokat nehezebben lehetett mozgósítani. Az elmaradt nyilvános programok következtében a megvalósításukba bevont ifjúsági önkéntesek, valamint közösségi szolgálatosok száma jelentősen csökkent a korábbi évhez képest. A nyár egyik

legnagyobb országos programjába, a Balatoni Elsősegélynyújtó Szolgálatba, csatlakozott a legtöbb ifjúsági önkéntes, mely szinte egyedüli nagy rendezvényként valósulhatott meg.

Az önkéntesek munkáját a lelkesedés, rugalmasság és megbízhatóság jellemezte, helyt álltak a nehezített munkakörülmények ellenére is. Összességében elmondható, hogy az önkéntesek foglalkoztatásában átmeneti nehézségek után, sikerült alkalmazkodnunk a járványhelyzet által megkövetelt kihívásokhoz.

2. ábra: Önkéntesek számának változása 2019-2020. (fő)

Forrás: Megyei/fővárosi statisztikai jelentések 2019., 2020.

Az Országos Igazgatóság koordinálásával folytatódott a 2018 januárjában indított „Itt a helyed! Önkéntes program a Magyar Vöröskeresztnél”. Az önkéntesek tevékenysége a programban az előző évihez képest kiegészült a COVID helyzet miatt keletkező új feladatokkal, miközben a tavalyi - normál működéshez kötött - feladatokat is végezték. Az önkéntesek részt vettek magában az önkéntestoborzásban, szociális tevékenységben, véradásszervezésben, az elsősegélynyújtó vizsgákon, raktárrendezésben, ruhaválogatásban, rendezvények megtartásában (amíg lehetett), karanténba kényszerülők segítségével (bevásárlás, ételszállítás), határon hőmérőzésben. A program időszaka alatt 233 önkéntessel történt szerződéskötés. A projekt eredetileg tervezett zárása 2020.december 31., de a járványhelyzetre tekintettel ezt központilag meghosszabbították 2021.március 31-ig.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében az EFOP-1.3.5-16-2016-00524 „Tegyünk meg mindent közösen a jövőnkért!” számú pályázat által támogatott program keretében önkéntes programokat szerveztek. A veszélyhelyzet jelentősen befolyásolta a program megvalósítását, de így is a bevont személyek száma meghaladta a 400 főt. Az önkéntesek találkozókön, megbeszéléseken vettek részt.

2018 óta lehetőség van online (honlapon keresztül) is jelentkezni önkéntes tevékenységre. 2020-ban a központi honlapon 686 fő (2019-ben 274 fő) jelentkezett. A járvány kapcsán megnőtt a társadalmi szolidaritás, cselekvési kedv. A jelentkezőket megyei szervezeteink önkéntes koordinátoraival kötöttük össze. Pest megyében több önkéntest tudtak az OMSZ-szal közös feladatokra irányítani, illetve az év végi adománygyűjtési tevékenységbe bevonni. A legtöbb esetben azonban nincsenek jó gyakorlatok, tapasztalatok és pozitív visszajelzések. Országosan jellemző, hogy az így jelentkező önkénteseket nem lehetett elérni, nem vette fel a telefont, nem válaszolt emailre, nem jó elérhetőséget adott meg; szeretett volna segíteni, de nem tudta a munkájával összehangolni; meggondolta magát a jelentkezés után; megígérte a részvételét, de nem jelent meg. A visszajelzések szerint kb. 20 %-uk volt bevonható a vöröskeresztes tevékenységbe. A célzott felhívásra jelentkező önkéntesekkel kapcsolatban jóval kedvezőbbek a tapasztalatok.

Fotó: Bogát Enikő, Magyar Vöröskereszt

Az alapszervezetek aktív tevékenységét belső pénzügyi alapok forrásai is segítik. Az elmúlt években létrehozott pénzügyi alapok 2020. évben is támogatta a tagságtól érkező helyi kezdeményezéseket, annak érdekében, hogy megerősödjön szervezetünk mozgalmi és önkéntes jellege.

1. táblázat: Pénzügyi alapok működése – 2020.

Alap neve	Beérkezett pályázatok	Nyertes pályázatok	Támogatási összeg (Ft)
Jótékonysági Alap	11	8	859 590
Kenedi Alap	7	7	750 000
Szociális Alap	16	6	725 000
Társadalmi Elsősegélynyújtási Alaprész	28	28	9 399 240
Véradást Támogató Alaprész	32	32	1 500 000
Összesen	94	81	13 233 830

Forrás: Alapok éves beszámolója 2020.

Kiemelendő a szervezetben végbement digitális transzformáció. A járvány előtt nem volt jellemző a szervezetre az online platformok használata, ám a veszélyhelyzet kezelése

megkövetelte ezek gyorsított ütemű bevezetését. A jelentési és egyéb kommunikációs feladatok az Office 365 nyújtotta lehetőségek felhasználásával kerültek végrehajtásra. Ezt segítette a 2017 júliusában induló program, melynek célja egy modern és a szakmai munkát optimálisan kiszolgáló, a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű, krízis helyzetben lévő személyek, családok igényeihez és szükségleteihez igazodó, korszerű infrastrukturális keret kialakítása volt, mely az EFOP 2.2.15-16-2017-00002 kódszámú pályázat forrásaiból valósulhatott meg.

A Mozgalmi és Ifjúsági Munkabizottság munkáját is befolyásolta a járványhelyzet. Személyes találkozások helyett jellemzően virtuális ülésekre – melyre a bizottság ügyrendje lehetőséget ad – került sor. Napirendek kerültek összevonásra (Kenedi Alap), illetve néhány ülés időpontja is későbbre tolódott. A Munkabizottság 2020-ban hat, üléstervében meghatározott, illetve négy rendkívüli ülést tartott, 45 határozatot hozott.

E területen végzett tevékenységeket a Jogi és Alapszabályügyi, valamint a Mozgalmi és Ifjúsági Munkabizottság segítette.

III. Elsősegélynyújtás

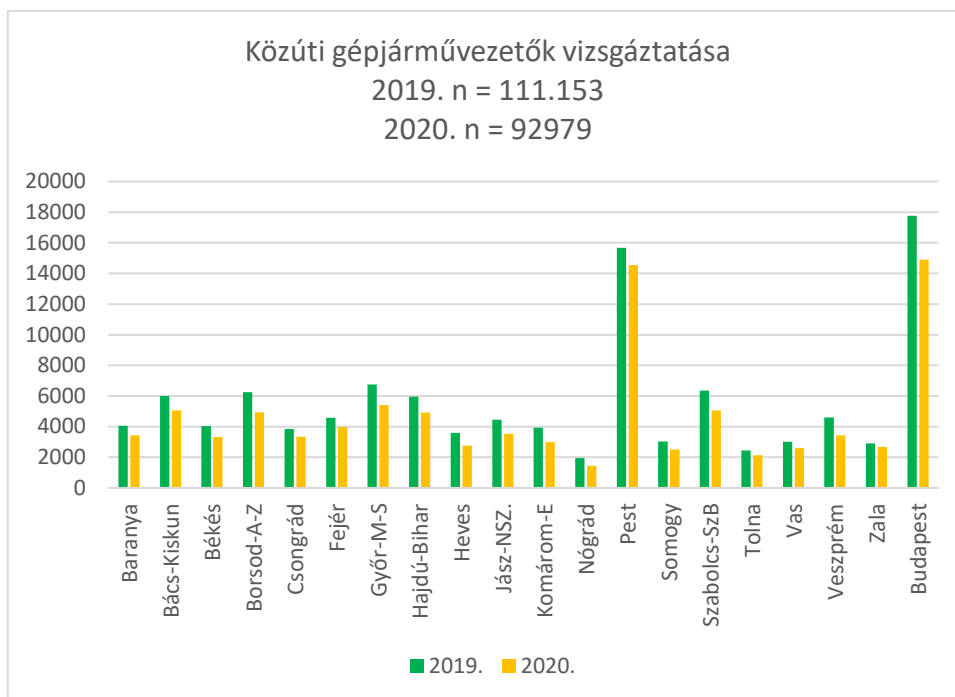
A szakmai területen dolgozó önkéntesek és munkatársak megyei és országos szinten egyaránt részben a tervezett feladatok megvalósítását végzeték el, részben új témák áttekintésébe, illetve kezelésébe fogtak elsősorban a szervezet a koronavírus járvány következtében megváltozott működése kapcsán.

1. Közúti gépjárművezetők vizsgáztatása

A tavaszi első hullám során az Elsősegélynyújtó Munkabizottság szakmai szempontok alapján meghatározott intézkedési tervet dolgozott ki, mely megfelelőnek bizonyult. A Covid-19 járvány rendkívüli és korlátozó intézkedései miatt a vizsgáztatás 2020. március 16. és június 2. között szünetelt. A rendeleti kormányzás mindössze 3 hétig tette lehetővé a gépjármű vezető jelöltek számára, hogy elsősegélynyújtó vizsgaigazolás bemutatása nélkül kaphassák meg a jogosítványt. A veszélyhelyzet felfüggesztése után többé-kevésbé sikerült behozni az elmaradt vizsgákat, 2020. június 2-től országszerte szigorított járványügyi eljárásrendben indultak újra a vizsgáztatások, és sokszor kellett újra tervezni a vizsgaszervezőknek. Jelentős volt a karantén, tünetek megjelenése vagy pozitív teszt miatti lemondás vizsgázók és vizsgáztatók körében. A megyei OMSZ szakmai megbízottak segítségével sikerült kisebb-nagyobb fennakadásokkal mindenhol megoldani a helyettesítéseket, például új vizsgabiztosok felkészítésével. 2020-ban a kialakult járványhelyzet miatt csökkent a vizsgázók létszáma. Csongrád-Csanád megyében minden vizsgahelyszín számára egyedi plexi védőfalat gyártattak, s az ügyfélforgalom lebonyolításához sorszámhúzó rendszert vásároltak.

3. ábra: Közúti gépjárművezetők vizsgáztatása 2019-2020. (fő)

Forrás: Megyei/fővárosi statisztikai jelentések 2019., 2020.

A tanfolyamkötelezettség hiánya és a felettből eltérő oktatási minőség miatt nagyon változó volt a vizsgák sikeressége.

A Magyar Vöröskereszt 1993-tól, a gépjárművezető jelöltek elsősegélynyújtó ismeretét ellenőrző, kötelezővé tett hatósági vizsga bevezetése óta, kizárólagosan állítja ki az úgynevezett közúti elsősegélynyújtó vizsgaigazolásokat Magyarországon. Vizsgáztatási tevékenységét az Országos Mentőszolgálat szakmai felügyelete mellett, minőségirányított eljárásrend alapján végzi. A vizsgaigazolás a jelenleg hatályos jogszabályok szerint hatósági eljárás keretében lefolytatott szakértői tevékenységnek minősül. Az elmúlt években egyre fontosabbá vált az igazolások kiadásának biztonságosabbá tétele és az ügyintézési folyamatok egyszerűsítése. Ezek a célok összhangban vannak Magyarország Kormánya korszerű, ügyfélbarát megoldásokat támogató és az adminisztrációs terheket jelentősen csökkentő törekvéseivel. 2019-ben a közúti elsősegélynyújtó vizsgák nyilvántartásának fejlesztése beépült a Belügyminisztérium által koordinált az első vezetői engedélyek automatikus kiküldését célzó Első Vezetői Engedély Nyilvántartás („ElsőVEN”) fejlesztésébe, mely a Nemzeti Adatvagyron Szolgáltatásfejlesztés Projekt (NAVASZ) részelemét képezi.

A Magyar Vöröskereszt jogállását és feladatait a vizsganyilvántartás működtetésével kapcsolatban meghatározó jogszabályi környezet kialakítása a 2019. CXVI. törvény elfogadásával megtörtént, valamint lezárult a BM hatáskörébe tartozó vonatkozó rendeletek jogharmonizációjának egyeztetése is. A Magyar Vöröskeresztről szóló 1993. évi XL. törvény módosítása 2021. február 1-én lépett hatályba. A projekt megvalósításának eredményeként létrejött egy egységesen használható országos vizsganyilvántartó rendszer (VEN ESNY), amely szinkronizált módon működik az állami nyilvántartásokkal.

A fejlesztés második üteme, a VEN ESNY 2 munkaelnevezésű fejlesztési projekt, melynek célja a vizsgaszervező modul elkészítése lehetőséget biztosítva az ügyfelek számára a vizsgákra történő jelentkezés önálló megvalósítására on-line felületen, beleértve a vizsgára bocsáthatóság feltételeinek teljesítését (pl. a vizsgadíj befizetését) is. Szervezetünk távlati célja egy tanfolyamszervező modul elkészítése is, amely a vizsgára történő felkészítés piaci alapú tevékenységét támogatja a jelentkezők számára felkínált tanfolyami lehetőségek és on-line képzési tartalmak bemutatásával.

2. Versenyek

A koronavírus járvány miatt a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt elnöksége 9/2020/(05.06) számú határozata alapján a 49. Országos Elsősegélynyújtó Verseny megvalósítását elhalasztotta, annak ellenére, hogy a csapatok zöme már készült és várta a versenyfordulókat. Mivel az iskolákban ősszel szokták felkészíteni a csapatokat, ezért számítani kell arra is, hogy a 2021-ben a járványügyi helyzet enyhülése esetén sem lehet a korábbi módszert követve megszervezni a felmenő rendszer egyes fordulóit.

3. Elsősegélynyújtó programok és szolgáltatások

Jelentős eredmény, hogy sikerült megszervezni a Balatoni Elsősegélynyújtó Szolgálatot. A járványügyi biztonság érdekében gyorsan fölállt az a jól szervezett csapat, amely a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt, az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat és a Generali a Biztonságért Alapítvány együttműködésével mindvégig biztosította az önkéntesek szolgálatteljesítésének megfelelő körülményeit. A szolgálat 19 strandon volt jelen, június 29-től augusztus 24-ig tartó időszakban. Önkénteseink 2.939 esetet láttak el. A 8 turnus alatt 22 mentőhívás történt.

A Magyar Vöröskereszt 2020-ban is elindította Hősképző kampányát, amelynek keretében november végéig a szervezet munkatársai és önkéntesei országszerte az elsősegélynyújtást népszerűsítő és oktató ingyenes foglalkozásokra várták az érdeklődőket. Ebben az évben az elsősegélynyújtók járványügyi biztonsága állt a kampány középpontjában. A 2020-ban kialakult járványhelyzetben bizonytalan volt, mikor kezdődhetnek meg a rendezvények, ezért az ifjúsági tagozat olyan eszközöket biztosított a megyei szervezeteink számára, amelyekkel - a veszélyhelyzet lejártát követően - azonnal megkezdhetik a Hősképző rendezvényeket. A számok jól tükrözik a második hullám és az érintett célcsoportok közvetlen elérésének nehézségeit. Összesen kb. 2.000 fő vett részt azon a mintegy 60-70 eseményen, amelyet a megfelelő biztonsági előírások figyelembevételével sikerült megszervezni. Országos rendezvényt 2020-ban nem tartottunk.

Ennél jelentősebb volt viszont a kampány média elérése főleg szeptemberben, amikor az újra induló közoktatás járványügyi biztonságának támogatása volt az Ifjúsági Vöröskereszt célja. A Bázisiskolák és a Bázisovik számára foglalkozástervekkel és játékgyűjteménnyel kiegészített módszertani útmutató készült a vonatkozó járványügyi ajánlások felhasználásával. A Kisegységőr COVID szolgálat pilot programja a jelentős médiafigyelem miatt részben képes volt pótolni a kampányrendezvények hiányát.

A 2020. évben a koronavírus járvány miatti veszélyhelyzetre tekintettel az Elsősegélynyújtás Világnapi programok részben kerültek megrendezésre, mely jellemzően több apró rendezvénysorozatból állt.

A szakterület munkáját a Magyar Vöröskereszt Országos Vezetőségének Elsősegélynyújtó Munkabizottsága segítette, mely az elmúlt esztendő során nyolc alkalommal ülésezett a munkabizottsági tagok aktív közreműködésével. Ezen felül a koronavírus járvány miatt három alkalommal adott ki egyeztetett bizottsági állásfoglalást.

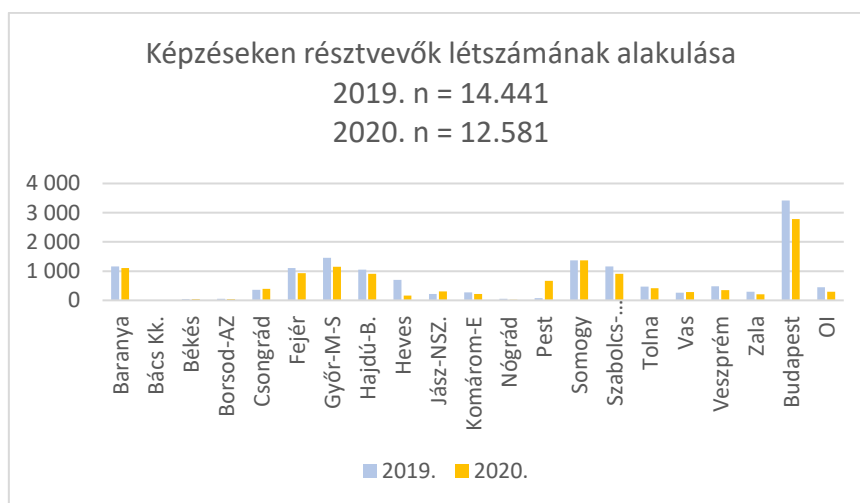
IV. Képzések, tanfolyamok

A Magyar Vöröskereszt csatlakozott a Felnőttképzési Adatszolgáltatási Rendszerhez, amelynek használatát a felnőttképzési tevékenységre vonatkozó jogszabályok írják elő. A rendszert használó munkatársak felkészítése sikeresen megtörtént, így a jelenleg is fennálló technikai nehézségek, az egyes megyei szervezetek önálló regisztrációjának hiánya ellenére is folyamatos az adatszolgáltatás a hatóságok felé.

A 2020. évben kialakult járványügyi helyzet ezen a szakterületen is újabb kihívásokat jelentett. A képzések megszervezésekor megyei szervezeteink fokozott figyelmet fordítottak az óvintézkedések betartására, a karantén-időszak után, folyamatosan szervezték oktatásaikat, különböző foglalkozásaikat. Elmondható, hogy a váratlan és súlyos nehezítő körülmények országos szinten csökkenést eredményeztek a képzések és a résztvevők számában egyaránt.

Képzéseink többségét a közúti elsősegélynyújtó vizsgára való felkészítő tanfolyamok adták, valamint a munkahelyi elsősegélynyújtó oktatások, míg a foglalkozások zöme az elsősegélynyújtás társadalmi népszerűsítésére irányult.

4. ábra: Felnőttképzési törvény hatálya alá tartozó és szabadpiaci képzéseken résztvevők létszáma 2019-2020. (fő)

Forrás: Megyei/fővárosi statisztikai jelentések 2019., 2020.

Hajdú-Bihar ("Vöröskereszt a NŐKÉRT Hajdú-Bihar megyében" című, EFOP-1.2.9-17-2017-00021) és Szabolcs-Szatmár-Bereg (EFOP-1.2.9-17-2017-00039 "Nő" a lehetőség! A Vöröskereszt Nőközpontjai Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében) megyei, valamint Az Országos Igazgatóság (EFOP 1.3.8-17-2017-00015 kódszámú „Itt a helyed! Önkéntes program a Magyar Vöröskeresztnél”) projektek keretében is valósultak meg képzések.

A megyei/fővárosi munkatársak, önkéntesek feladatokra történő felkészítését megyei szervezetek, valamint a szakmai vezetők éves tervei alapján részben sikerült megvalósítani.

V. Véradásszervezés

2020 első negyedében (kb. 10 hétig) a megszokott helyszínekkel és módszerekkel dolgoztunk. A kamion nem állt munkába, az Országos Vérellátó Szolgálat előző év végi kérésére leállítottuk.

A veszélyhelyzet kihirdetését követő időszak (szinte az év hátralévő része) nagy kihívást és folyamatos küzdelmet jelentett. Kompenzálni kellett a kieséseket: állandó véradóhelyszínekét, iskolák, munkahelyek, nagyrendezvények véradásait és egyéb alkalmakat. Megnyerni új véradókat és azokat a régieket, akik a biztonsági szabályok miatt elhúzódo véradások vagy egyéb okok miatt kedvüket veszítették. A vöröskeresztes kollegáink, önkénteseink megbirkóztak a feladattal, fáradhatatlanul tették dolgukat új és régi módszereket alkalmazva, követve a szakmai előírásokat.

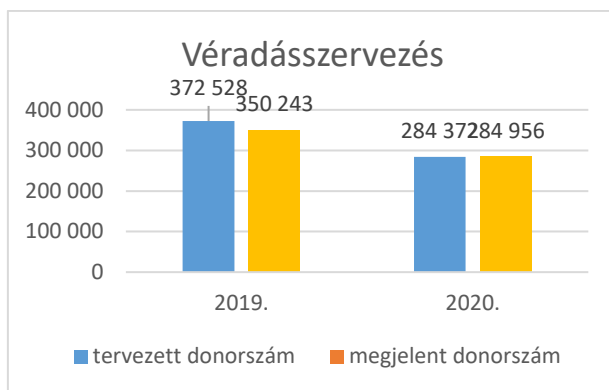
2020-ban 148.725 donornak köszöntük meg ajándékkal önzetlenségüket (melynek értéke mintegy 119.386.000 Ft).

Az Országos Vérellátó Szolgálat kiadta és az aktuális helyzetnek megfelelően frissítette az eljárási utasításait. Az országos tisztiorvos támogató levelével nyíltak meg a települések intézményei, így a lakóterület lett a szervezés fő iránya még a fővárosban is. A bevásárlóközpontok egy része rendszeres véradóhelyszínné vált, ami szinte egész éven át üzemelt. Az Empathy kávézó is állandó véradó helyszín lett. A júniusi könnyítések sem tették lehetővé a kamion üzembe helyezését. A kézfertőtlenítés, a távolságtartás, a testhőmérés, majd a védőeszközök kötelező használata is gyakorlattá vált. Nem kaptunk sem közvetlenül sem közvetetten ellátási zavarról, hiányból származó panaszt.

A Magyar Vöröskereszt véradásszervezési munkáját továbbra is az Országos Vérellátó Szolgálattal kötött Együttműködési Szerződés szerint végezte. A Magyar Vöröskereszt 2020-ban több mint 10.000 véradó eseményt szervezett, melyen a megjelent véradók száma mintegy a 285.000 fő volt. (Ez 19 %-os csökkenést jelent az előző évhez képest.)

5. ábra: A véradásszervezés főbb mutatói 2019-2020. (fő)

Forrás: Megyei/fővárosi statisztikai jelentések 2019., 2020.

A lakosság tájékoztatását továbbra segíti a www.voroskereszt.hu és a www.veradas.hu honlap is. A véradásszervezés támogatására az Országos Vérellátó Szolgálat és a Magyar Vöröskereszt június 15. és augusztus 31. között „Az élet nem játék! Adj vért!” közös figyelemfelhívó kommunikációs kampánnyal szólította meg a potenciális véradókat neves sportolók, művészek bevonásával.

Az októberben indult „A véred messzire juthat!” kampány a 18-30 év közötti korosztályhoz szól, különösen azokhoz, akik még soha nem éltek ezzel a fontos, önkéntes lehetőséggel. A kampányt a Brains, Carbonfools, Carson Coma, Chain Bridge Pop, Firkin, Margaret Island és a Reckless Roses zenekarok, valamint Szőnyi Ferenc ultramaratonista is népszerűsített.

Nyolcadik éve visszatérő momentuma a Katasztrófák Csökkentése Világnapjának az országos véradás. Minden megyében és a fővárosban is lehetőség nyílt arra, hogy a katasztrófavédelem, a társszervek hivatásos és civil munkatársai karjukat nyújtsák, hogy ezzel segíthessenek. Összesen ezerhuszonhét egységnyi vért adtak a megjelentek.

December 4-én került tizenegy helyszínen megszervezésre a 14. Országos Vasutas Véradónap, amelyen – rutinvizsgálatot követően – 263 önkéntes járulhatott hozzá a vérkészletek feltöltéséhez.

Június 14-én megemlékeztünk a Véradók Világnapjáról. Ezen a napon a Magyar Vöröskereszt Budapest Főváros Szervezete, a WHO, a FŐKERT Nonprofit Zrt. és a Fővárosi Önkormányzat közösen vörös levelű vérbükköt, a „Véradás fáját” ültetett el a fővárosi Szabadság téren.

Magyarországon november 27-e a Véradók Napja. A Magyar Vöröskereszt és az Országos Vérellátó Szolgálat hagyományosan ezen a napon ismeri el azokat a véradást támogató szervezeteket és véradókat, szervezőket, akik az adott évben sokat tettek ezért a kiemelten fontos önkéntes tevékenységért. A koronavírus-járvány második hulláma a központi ünnepség megrendezését nem tette lehetővé, ezért az elismeréseket személyesen adták át munkatársaink.

A szakterület munkáját a Véradásszervezési Munkabizottság segítette.

Fotó: Jóri András, Magyar Vöröskereszt

VI. Szociális tevékenység

A Magyar Vöröskereszt „Stratégia 2020” dokumentumában meghatározott harmadik prioritás a társadalmi befogadást, az erőszakmentességet és a béke kultúrájának előmozdítását határozta meg egyik fő célkitűzéseként. Ebből adódóan szociális tevékenységünk elsődleges célja, hogy a Magyar Vöröskereszt látókörébe kerülő hátrányos helyzetű embereken, családokon komplex módon segítsen az elérhető erőforrások maximális kihasználásával.

1. Alapvető szükségletek kielégítése, segélyezés

A koronavírus okozta veszélyhelyzetben másképpen kellett szervezni szociális feladataink ellátását is. A járvány okozta gazdasági válság érződik megkeresések számának jelentős növekedéséből, az előző évekhez képest jóval több segélykérő kereste meg szervezetünket írásban és személyesen. Új személyek, családok kerültek látókörünkbe, akik a pandémiás helyzet miatt kerültek nehéz helyzetbe akár munkahelyvesztés, akár családtag elvesztése következtében.

Ugyanakkor az adományok mennyisége is nagyobb volt, mint az elmúlt években. 2020.03.16-tól segélyezési feladatainkat a járványügyi előírások maradéktalan betartásával végeztük. A segélyezések szervezeten, gördülékenyen valósultak meg a területeken. Az adományok kiosztásában egyéni védőfelszerelést viselő önkéntesek jelentős szerepet vállaltak. A segélyezések során gyakran működünk együtt különböző települések oktatási- és szociális szakembereivel. Szervezeti egységeinkhez, Országos Igazgatósághoz érkező, eddig nem tapasztalt mennyiségű adománnyal tudtuk támogatni a hozzánk fordulókat folyamatosan.

Fotó: Jóri András, Magyar Vöröskereszt

Az élelmiszersegélyeket több megyében az Agráripari Kamara Magyarok Kenyere (Fejér, Győr-Moson-Sopron, Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) és az Élelmiszerbank (Borsod, Fejér, Győr-Moson-Sopron, Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, Nógrád, Somogy, Veszprém,) adományaival egészítették ki. Komárom-Esztergom megyében Suez Water Technologies & Solutions Hungary Kft. támogatta e tevékenységet.

Győr-Moson-Sopron (Sulistart), Baranya, Csongrád-Csanád megyében, főváros VI-VII. kerületében megszervezték a tanévkezdési akciót is.

A téli ünnepek időszaka kiemelt szervezetünk adománygyűjtési és segélyezési tevékenységében.

2020-ban is országos szinten - 24 Auchan Áruházban és a Lurdy Házban - szerveződött a 16. Mikulásgyár december 1-20-a között, ahol 1.500 vöröskeresztes önkéntes segítette az adománygyűjtést, melynek során 52.000 kg tartós élelmiszer, 3.250 kg édesség és 3.000 kg tisztítószer érkezett be.

December 11-én és 12-én a Penny Markettel közös élelmiszergyűjtő akciónk során megyei szervezeteink segítségével összesen 30.721 kilogramm adományt gyűjtöttünk össze, tartós

élelmiszerek mellett 1655 kilogramm édességet, 556 kilogramm tisztító- és tisztálkodószert is. A hétvége alatt országosan 288 vöröskeresztes munkatárs és 576 önkéntes fogadta és rendszerezte a vásárlók által leadott adományokat az áruházakba kihelyezett gyűjtőpontokon. A beérkezett adományokból a rászoruló családok, és intézményeink ügyfelei részesültek.

A Mészáros Csoport 70 tonnányi adományt juttatott el regionális központjainkba, ahonnan munkatársaink és önkénteseink vitték el az adományokat a rászorulóknak.

A központi adománygyűjtő akciók mellett megyei szervezeteink is több ünnepi kezdeményezést valósítottak meg, például Borsod-Abaúj-Zemplén megyében az „Álmok Karácsonya” projektet, mely során húsz nagyon hátrányos helyzetű családot tudtak segíteni. Hajdú-Bihar megyében (Polgáron) „Könyves Karácsony”, „Szeretet Kabátok” programot valósítottak meg.

2020-ban segélyben részesülők száma 307.435 fő/család volt (2019-ben 112.740 fő értünk el), melynek értéke 813.054.000 Ft (2019. – 608.453.000 Ft).

2. Akciók, programok, projektek

Az elmúlt évben több szociális programot is sikerült megvalósítani a szervezeti egységeinknek.

2020-ban a Magyar Vöröskereszt megyei/fővárosi szervezetei mintegy 14 tábort és 4 kirándulást szerveztek több mint 485 fő szociálisan hátrányos helyzetű, illetve fogyatékkal élő gyermekek, valamint 1 kirándulást idősek (32 fő) részvételével.

2020-ban is folytatódott a Vanguard Charitable közreműködésével saját működtetésünkben a Gyermekszáj és Budapesti Étkeztetési Program, bár a veszélyhelyzet miatt nehezebb volt megvalósítani, mivel a települések polgármesterei féltek, hogy az osztási helyszíneken terjedhet a járvány. Bizonyos településeken extra fertőtlenítőszerket kellett beszerezni, máshol házhoz vitték a tej-kenyér adományt. A program keretében – a járványhelyzetre tekintettel – minden szervezeti egységünk segítséget kapott a legrászorultabb gyermekes családok támogatására.

Budapesten és Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Hernádvécsén sikerült kibővíteni a Gyermekszáj Programot az Auchan az Ifjúságért Alapítvány pályázatán nyert támogatásból 2020 decemberéig.

Coca Cola #Szerezzörömet program keretében budapesti és százhalombattai családok átmeneti otthonai és hajléktalan embereket ellátó intézmények lakói részesülnek az étkezéssel összekapcsolva közösségi/előtakarékossági/ismeretterjesztési programokban. A két szervezet karácsonyi tartósélelmiszercsomagokat osztott, melyeket Coca-Cola önkéntesek segítettek összeállítani. A 20 megyei/fővárosi szervezet 400 ezer Ft támogatást kapott tartósélelmiszercsomagok, elsősorban konzervek vásárlására, szétosztására a veszélyhelyzet alatt.

Megjelent a Filléres szakácskönyv 2. kiadása is, melyből a megyei /fővárosiszervezetek egyenlő arányban részesültek.

2013 után ismét lehetőség nyílt a családok átmeneti otthonaiban élők képzésére. A „Tanulj tovább, lépj tovább!” (Flex Foundation által támogatva) programban budapesti és százhalombattai családok átmeneti otthonaiban élő, 30 fő önként jelentkező szülő vett részt, részesülhetett szakmai vagy gépjárművezetői képzésben. A képzéshez szükséges idő alatt gyermekeik szakszerű felügyeletben részesültek.

Hajdú-Bihar megyében harmadik évébe lépett az a pályázat, amelyben lehetőségük van komplex szociális projektek megvalósítására: a Vöröskereszt a NŐKÉRT Hajdú-Bihar megyében című pályázatuk (EFOP 1.2.9-17-2017-00021). Folyamatosan működött a programiroda (Hajdúböszörmény), ahol fogadták az ügyfeleket, zajlott a mentorálás, a tanácsadás; nyári gyermekprogramjukat is sikerült megvalósítaniuk.

3. Intézményi ellátás

Az ellátások 2020. év elején a megszokott módon indultak, majd márciustól gyökeresen megváltoztak mind a szociális-, mind a gyermekjóléti intézmények működési rendje. Az intézményekben először látogatási tilalmat rendelt el a Nemzeti Népegészségügyi Központ, majd bevezetésre került az intézmény elhagyási tilalom is. Ez rendkívül megviselte mind a dolgozókat, mind az ellátottakat. Új lakó felvételére nem volt lehetőség, mely a normatíva visszaesésével járt együtt. Ősszel visszatértek a korlátozó intézkedések. Ezt már rutinosabban fogadták az érintettek.

A jogszabályi változásoknak való megfelelés, a védekezés, a kliensekkel való új szabályok, elfogadtatása mind nehezítette az intézményekben, szolgáltatásokban dolgozók munkáját. Mindenhol kiemelt figyelmet fordítottak a fertőtlenítésre, a védőfelszerelések használatára, a személyi higiéniai betartására. A kollégák változatos foglalkozásokkal, módszerekkel foglalták le az intézményben élőköt, teremtették meg azokat a lehetőségeket, melyek csökkentették a bezártság érzését.

A legtöbb bentlakásos intézményben volt olyan időszak, amikor szinte minden lakó rászorult arra, hogy az intézmény fedezze a teljes ellátásukat. Sok segítséget kaptak az önkormányzatoktól is (pl. a fővárosban, Tatabányán), illetve a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságtól (rendszeres védőeszközök és fertőtlenítőszeres biztosítása (Budapest, Várpalota jelezte).

2020. szeptember 7-8-án megrendezésre került a Magyar Vöröskereszt Budapest Fővárosi Szervezet által meghirdetett „COVID-19 Szakmai Nap”. A rendezvényen a Magyar Vöröskereszt szociális szakemberei, intézményeinek vezetői képviseltették magukat. A rendezvény fő célja volt a megyéken átívelő tapasztalatcsere, a közös gondolkozás, illetve felkészülés a járvány (esetleges) második hullámára. A szakemberek közösen ábeszéltek a tavaszi tapasztalatokat, pontokba szedve a speciális működéseket; mind a gyermekvédelmi,

mind pedig a hajléktalan-ellátó intézmények tekintetében.

(Az egyes ellátási típusoknál említett intézményekben, szolgáltatásokban a bevezetőben leírtakon felüli, speciális tevékenységek, kihívások, új kezdeményezések, fejlesztések kerültek ismertetésre.)

Fotó: Magyar Vöröskereszt Budapest Fővárosi Szervezete

Hajléktalan emberek ellátása

Miskolcon a 300 fős hajléktalanokat gondozó központban nem alakult ki járvány és a városban ez az intézmény volt hivatott a hajléktalan emberek ellátására, elhelyezésére. Az alapszolgáltatások elérhetőségét folyamatosan biztosították, az éjjeli menedékhelyeket 24 órában működtettek, a népkonyhai szolgáltatásuk hétvégén és ünnepnap is biztosított volt a rászorulóknak számára.

Balassagyarmaton komoly beruházások történtek, megújult az átmenti szálló fűtésrendszere, valamint a nappali melegedőben kialakításra kerültek a zuhanyzók, melyekből az egyik akadálymentes. A kialakított mosókonyhába beszerzésre került egy automata mosógép és egy szárítógép. Egy új szolgáltatás engedélyeztetésére is sor került a 15 fős időszakos férőhelyre. Megtörtént a nappali melegedő akadálymentesítése, így a szolgáltatás visszakapta a végleges működési engedélyét.

Pest megyében az Utcai Gondozó Szolgálatok esetében is módosult a munkavégzés. Az irodai ügyfélfogadás szünetelt, csak indokolt esetben lehetett az irodán belül ügyfelet fogadni. A munkatársak leginkább a területi munkára fókuszáltak, illetve az ügyfelek szállítására is csak indokolt esetben kerülhetett sor. A mindenki számára ismeretlen helyzetek, az előre nem látható korlátozó intézkedések megnehezítették a munkát. Összességében elmondható, hogy a hajléktalan ellátó intézményekben és szolgáltatásokban jól vették az akadályokat, ennek köszönhető, hogy kevés megbetegedés volt megyei szinten.

A kaposvári hajléktalan gondozási központban a járvány második hullámában a lakók nehezebben viselték a bezártságot, de mindenki elfogadta az együttműködés fontosságát, hogy csak akkor tudnak mindenkit megvédeni, ha együttműködnek. Az utcai szolgálat rendszeresen osztott maszkot, és kézfertőtlenítőt a napközben utcán tartózkodó hajléktalan személyeknek. Az első és második hullámban egyaránt mindent megtettek az ellátottak, hogy ne legyenek bezárva, közülük nagyon sokan regisztráltak a Munkaügyi Központban, és jelentkeztek tanfolyamra. A Magyar Honvédség közreműködésével fertőtlenítették az intézményt. A Porsche Hungary Kft. jóvoltából intézményük kapott egy ózongenerátor gépet, amellyel a helyiségeket fertőtlenítik.

Zalaegerszegeen tovább folytatódott a Hajléktalan Közfoglalkoztatási mintaprogram, így a megyében 23 fő (Zalaegerszegeen 13 fő) álláskereső hajléktalan közfoglalkoztatási jogviszonyban történő foglalkoztatása valósulhatott meg. 2020. szeptember 01-től újabb két utcai szociális szolgálat kezdte meg működését, így Zalaegerszegeen kettő, Keszthely városban egy szolgálat működik.

Nagykanizsán a hajléktalanszállónak otthont adó épület állaga nagyon rossz, folyamatosan eldugulnak a szennyvízvezetők, amit tavaly év végén már nem is tudtak kitisztítani, javítása elengedhetetlen.

Családok átmeneti otthona, krízis ellátás, félutas házak

Nagyatádon, a Családok Átmeneti Otthonába 198 család jelentkezett felvételre 2020-ban. A családok jellemzően 0-6 hónapos időtartamot töltenek itt. Az intézményükbe két éven belül két család került vissza, akik korábban kitöltötték a teljes gondozási időt. A kikerülő családok több esetben korábbi lakóhelyükre költöztek vissza, illetve növekedett a száma az albérletbe költözőknek. 2020-ban egy alkalommal került sor egy gyermek nevelésbe vételére. A Félutas

ház szolgáltatásuk két család számára biztosított lakhatást, ahonnan az egyik család sikeresen önálló albérletbe költözhetett. A másik család pedig a fővárosban talált lakhatást magának. A megüresedett lakrészekre pályázat útján várják, az újabb nehéz helyzetbe került családokat.

Nyíregyháza-Sóstón lévő családok átmeneti otthonában (Anyaothton) folytatódott a Hajléktalan Közfoglalkoztatási mintaprogram, melynek keretén belül az otthonban élő anyák számára tudtak munkalehetőséget biztosítani. A programban az év során 6 főt foglalkoztattak a lakók közül, akik használati tárgyakat készítettek (kötény, szájmaszk, párna, neszesszer). Ezeket véradások alkalmával donorok megajándékozására, illetve váradó ünnepeken az ajándékok kiegészítésére használták fel. Az ellátási szerződések száma eggyel nőtt a korábbi évhez képest, így jelenleg 16 településsel van élő szerződésük. A krízisellátásban az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat közreműködésével kerültek felvételre a bántalmazott nők, de az év második felében előfordult, hogy egyszerre két, többgyermekes anyát is befogadtak. A korábban nyitott Félutas házban az év elején egy anya élt a gyermekével. Előtakarékosságának köszönhetően 4 év lakhatás után albérletbe költöztek. Ezt követően anyaothtonukból egy újabb család költözhetett át sikeres pályázat benyújtása után. 2020-ban sikeresen működött a Nyíregyháza külterületén megnyitott 2. Félutas házuk, melyben az év során új család költözött az anyaothtonból. EFOP-2.2.3-17-2017-00033 támogatási számú projekt keretében zajlik az Anyaothton korszerűsítése. 4 új lakószobával, hozzá kapcsolódó vizesblokkokkal, konyhával és interjúszobával bővül az intézmény. A kivitelezési munkálatok a pandémiás helyzet miatt tolódtak, a bővítmény műszaki átadása még nem történt meg. A projektidő hosszabbítására támogatási szerződésmódosítási igényt nyújtottak be. A projekt várható befejezése 2021. március 31.

Zalaegerszegi intézmény életében az egyik legnagyobb, talán legnehezebb változást 2020. március 16-a, a digitális oktatásra történő átállás jelentette. A ház megtelt különböző életkorú gyerekekkel, a digitális oktatás bevezetésével biztosítani kellett a gyermekek részvételét a tanórákon, ehhez megfelelő technikai eszközök biztosításával, a tanulmányok figyelemmel kísérésével. Kialakításra került egy tanulásra alkalmas hely, megteremtették a 14 gyermek napi szintű tanulásához megfelelő körülményeket.

Nagykanizsán a sok nehézség mellett egy pályázat elnyerésével és Nagykanizsa Megyei Jogú Város támogatásának köszönhetően az intézmény 2 gázkazánja és 1 vízmelegítő tartálya került kicserélésre.

Közösségi ellátás

Mind a nyolc szolgáltatásra jellemző volt az új módszerek keresése, bevezetése, hiszen elmaradtak a csoportfoglalkozások. Az ellátottakkal való kapcsolattartásban segítséget jelentett a videochat alkalmazása.

A kliensek nehezen tűrték és viselték a vészhelyzetek idején a bezártságot, a bizonytalanságot, sokkal több pszichoszociális támogatást igényeltek. A kollégák – a védekezési szabályok betartásával – heti rendszerességgel látogatták az ellátottakat és segítették őket bevásárlással, gyógyszerkiváltással, pszichés és mentális tanácsokkal.

Győrben a közösségi ellátás akadálymentesen kiépített helyiségbe költözött a megyei szervezet új székházába.

Tatabányán nem minden beteg rendelkezik telefonnal, internettel, mely nehezítette a kapcsolattartást.

A szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása Veszprémben és Nagykanizsán működik. 2020-ban személyesen, e-mailben s telefonon keresték meg a szolgáltatást a rászorulókat. Többségükre alkohol és a könnyebb drogok használta a jellemző, de megjelenik a testképzavar, valamint a közösségi média és online tér túlzott mértékű használata is. 2020-ban a már ismertetett okok miatt nem volt lehetőségük iskolai prevenciók foglalkozások megtartására.

Támogató szolgálat

Az elmúlt év szakmai munkáját jelentősen befolyásolta a COVID-19 okozta járványhelyzet. A szolgálatokat egységesen jellemezte, hogy a márciusban meghirdetett veszélyhelyzet és az ahhoz kapcsolódó országos intézkedések megváltoztatták a mindennapokat. Az oktatási intézmények online oktatásra való áttérése, a vásárlási időszáv bevezetése a szállítási tevékenységeket érintette leginkább, szinte nullára redukálódott a szolgáltatás igénybevétele. Ezzel egyidőben a személyi segítségre nagyobb igény jelentkezett.

Fejér megyében (Mór) a felnőtt ellátottakkal folyamatosan tartották a kapcsolatot telefonon, ennek ellenére csökkent a szolgáltatást kérők száma, mert félték a fertőzéstől. A támogató szolgálat működtetésének felülvizsgálata során, több évet alapul véve (gazdasági és egyéb tényezők tekintetében) a szolgálat 2020.12.31-vel fenntartói döntés értelmében megszüntetésre került. (A szolgáltatás január 1-től Vas megyében működik tovább.)

Tatabányán a gondozottak aktív közreműködésével lakáson belül és kívül egyaránt segítséget nyújtottak a mindennapi teendőkben. A személyi segítség folyamatosan végezte munkáját. A munkavégzéshez védőeszközöket biztosítottak, a szolgálati járművet rendszeresen fertőtlenítették. Egyedül elő időseknél fokozott elővigyázatossággal végezték a munkát, az óvintézkedésekkel kapcsolatban részletes felvilágosítást adtak a gondozóknak. A hozzátartozók tájékoztatása sem maradt el. A házi orvosokkal intenzívebb, szorosabb munkakapcsolat alakult ki.

Nyíregyházán a megnövekedett személyi segítségi feladatok miatt, a szakmai szempontok figyelembevételével, újabb segítő kapcsolódott be a tevékenységbe, aki többek között felügyeletet biztosított, gyógyszerkiváltásban, vásárlásban segédkezett, háztartáson belül nyújtott segítséget.

Fogyatékos személyek nappali intézménye

Fogyatékos személyek nappali intézménye az ellátási területén élők számára személyes gondoskodást nyújtó szociális alapellátást biztosít. Az intézménynek elsődleges és alapvető feladata a fogyatékossgal élő emberek hátrányainak enyhítése.

Tatabányán a veszélyhelyzet bejelentését követően intézményünk teljesen beszüntette az intézményen belüli működését. 2020. július 1-től a férőhelyszám 50%-val működtek az egészségügyi szabályok betartása mellett. A COVID-19 idején a fő szabályok közé tartozott az elektronikus ügyintézésre és kapcsolattartásra való törekvés. Ételszállítást, vásárlást (élelmiszer, gyógyszer kiváltása), telefonos kapcsolattartást, mentális segítségnyújtást biztosítottak az ellátottaknak.

A tabi intézményben minden foglalkozás célja, hogy hasznos ismeretanyaghoz, tudásuk gyarapításához segítsék a gondozottjaikat, hogy megtalálják társaikban és önmagukban a szépet és jót. Az ellátottak lelki állapotát jelentősen javítja a társakkal közösen töltött szabadidő. Intézményük célja, hogy a család számára biztosítsák gyermekeik biztonságos ellátását mentálhigiénés, életvezetési és egészségügyi tanácsadással. Ügyeik intézésében segítettek, a rászorulóknak élelmiszer- és ruha adományt biztosítottak.

Zalaszentgróton folyamatos volt a szolgáltatás, háztartáspótló tevékenység keretében nyújtottak az ellátást. Majd a nyitási engedély után délelőtti és délutáni bontásban működött az intézmény az előírásoknak megfelelő higiéniai szabályok betartása mellett.

Családi napközi

Borsod-Abaúj- Zemplén és Csongrád megyében működik családi napközi (bölcsőde), melyek működtetését is nagymértékben befolyásolta a pandémia. 2020-ban márciusban bezárással kerültek a bölcsődék rendeleti utasításra, majd júniustól újra nyithattak.

Biztos Kezdet Gyerekház

A Biztos Kezdet Gyerekházak Győr-Moson-Sopron megyében (Rábacsécsény és Farád területén) 2020. december 14. napján kezdték meg működésüket, itt kapták meg a normatív finanszírozást a működési engedély mellé. A Gyerekházak nagyon rövid idő alatt benépesültek szolgáltatást igénybe vevő gyermekekkel és szüleikkel, akik a helyi polgármesterekkel és szociális háló szereplőivel hiánypótló szolgáltatásnak tartják jelenlétüket.

Tanyagondnoki szolgálat

Fejér megyei tanyagondnoki szolgálat esetén csak normatíva támogatási forrás biztosított, mivel a szolgáltatás térítésmentes. A szolgálat három települést lát el, a járványhelyzet alatt folyamatosan működött.

Házi segítségnyújtás

Az intézmény Zalaszengrót térségében 8 településen, Nagykanizsa térségében 11 településen és a városban látja el az idős, többnyire egyedül élő személyeket. Cél, hogy minél hosszabb ideig tudják az otthonukban tartani az ellátottakat, személyre szabottan igyekeznek minél magasabb színvonalon nyújtani a szolgáltatást. A gondozók szinte 100%-ban szakképzettek, ezzel is biztosítva a minél szakszerűbb ellátást.

2. TÁBLÁZAT: Szociális ellátások megoszlása ellátás típusonként 2020.

Ellátás megnevezése	Száma	Ellátott személyek száma/év	Ellátás kihasználtsága (%)
Utcai szociális munka	22	2 036	nem releváns
Népkonyha/szociális étkeztetés	7	665 adag/nap	98

Nappali melegedő	14	4 309	124
Éjjeli menedékhely	10	1 337	84
Időszakos férőhely	9	285	93
Átmeneti szállás	9	753	96
Rehabilitációs otthon (hajléktalan)	1	71	100
Hajléktalan kiléptető lakás	2	7	116
Hajléktalanok otthona	1	71	100
Hajléktalan emberek orvosi szolgálat	2	252	2 640 esetszám
Családok átmeneti otthona	10	912	98
Családok átmeneti otthona - kiléptető lakás	1	24	14
Családok átmeneti otthona - félutas ház	6	40	33
Krízisellátás - családok	5	203	38
Családi napközi	6	42	92
Biztos kezdet gyerekház	2	12	100
Házi segítségnyújtás	2	183	122
Támogató szolgálat	7	208	nem releváns
Fogyatékossgal élők nappali ellátása	3	86	100
Közösségi ellátás	8	332	97
Szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátó szolgálat	2	184	nem releváns
Falugondnok, tanyagondnok	1	364	nem releváns
Krízisambulancia	1	27	nem releváns
Áldozatvédelem	1	41	nem releváns
Összesen:	132	11 779	

Forrás: Megyei/fővárosi statisztikai jelentések 2020.

A szakterületen végzett munkát a Szociális Munkabizottság segítette.

VII. Egészségnevelés - egészségfejlesztés

Egészségnevelő, -fejlesztő programjaink egy részéről is le kellett mondanunk, bár elkészültek az éves, tervek, megkezdődtek az előkészítő munkák. A tavaszi leállást követően nyáron ugyan volt lehetőség programok megvalósítására, de az ősz ismét bezárta a lehetőségeket. A 2020-as nagyrendezvények többsége elmaradt, az iskolák bezártak, azok a lehetőségek megszűntek, amelyekben máskor ezek a programok megvalósultak. Az Országos Igazgatóság óvintézkedésekről szóló tájékoztató anyagait, szóróanyagait a megyei/területi szervezetek irodáikban kihelyezték, elektronikus változataikat megosztották a Facebook-oldalaikon.

Az Országos Igazgatóság által koordinált, országosan kiterjesztett #lánybólnővé projektje is halasztásra kényszerült, mivel az általános iskolai oktatás rendszere szigorodott.

Megyei/fővárosi szervezeteknek változó mértékben sikerült egészségnevelő programokat, foglalkozásokat szervezniük, melyek – jellemzően – kisebb közösségekben valósultak meg. A rendezvényeken elsősegélynyújtó bemutatókat tartottak, beszélgettek a helyes táplálkozásról és a vírus megelőzését segítő maszk hordásáról, alapos kézmosásról (Baranya, Csongrád, Fejér, Jász-Nagykun-Szolnok, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye). Bács-Kiskun megyében PSA szűrést, látásvizsgálatot szerveztek. Gyulán a 9. Hídi séta- "Séta a mellrák ellen" is – a biztonsági szabályok betartásával – sikeresen megvalósult, alacsonyabb számú résztvevővel. Budapesten megszervezték a "Nyárbúcsúztató Egészségnapot". Az egész napos program keretében az érdeklődők komplex egészségügyi szűrővizsgálatokon vehettek részt térítésmentesen, mint vérnyomás és pulzusmérés, vércukor és koleszterinszint ellenőrzés, látásvizsgálatok vagy testtömeg és testösszetétel mérés. Szakképzett kollégáktól pedig gyógytornákkal kapcsolatos, valamint dietetikai és életmódvezetési tanácsokat is kérhettek. Év elején, a korlátozó intézkedések előtt Hajdúböszörményben a vöröskeresztes Egészségklub szervezett időszerű programot „Amit az influenzáról tudni kell”, majd „Koronavírus-tudnivalók” címmel. Tatán, a járvány ellenére sikerült a hagyományosnak tekinthető programjukat megvalósítani – „Lépj a szívedért” – 9 km gyaloglást a tatai tó körül. A résztvevők kifejezett óhajára szervezték meg, maximálisan betartva a járványügyi intézkedéseket, de lehetőséget biztosítva egy kis kimozdulásra a bezártságból.

A fővárosi otthoni szakápolási szolgálat csökkentett létszámmal látta el feladatait. Ellátottjaikat (és a lakosságot) videós kisfilmekkel segítették, például a légzőtorna gyakorlatokat bemutató kisfilmmel, amelyben a bemutatott gyakorlatok a nap bármelyik szakaszában elvégezhetőek a szervezet ellenálló képességének javítása érdekében.

Jótekonysági Alaphoz 11 kérelem érkezett, melyből 8 nyert támogatást, összesen: mintegy 860.000 forint értékben. A kérelmek bírálatát az Egészségfejlesztési Munkabizottság végezte.

VIII. Katasztrófa készenlét és válaszadás, katasztrófasegélyezés

1. Koronavírus járvány

A 2020. év elején hazánkat is elérő COVID-19 járvány jelentősen más kihívást jelentett a korábbi természeti és civilizációs katasztrófákhoz képest. A készenléti tevékenységek elsősorban a koronavírusjárvánnyal kapcsolatos tevékenységek voltak: stratégiai szinten szervezeti szintű veszélyhelyzeti tervezés, operatív szinten pedig elsősorban tájékoztató anyagok elkészítése, készletek előkészítése, feltöltése a várható felhasználásra.

A járvány kezeléséhez az Országos Igazgatóság az elmúlt évek katasztrófavédelmi gyakorlatai során kialakított rendszert léptetett életbe. A feladatvégzés felgyorsításához, az információáramlás elősegítéséhez öt régió került kialakításra egy-egy koordinátor kijelölésével. Az egyes megyei szervezetek a saját erőforrásaikon túl a koordinátori rendszeren keresztül juthattak adományokhoz, jelezhették szükségleteiket. A koordinátorok segítették a logisztikai feladatok megoldását, a régióba érkező adományok átmeneti raktározását is.

A gyors információáramlást, a rugalmas reagálást szolgálta még a napi, későbbiekben a heti jelentések küldése, a jelzésekre történő intézkedések.

A biztonságos munkavégzés feltételeihez szükséges védőeszközök és fertőtlenítőszeres biztosítása eleinte kihívást jelentettek, későbbiekben azonban a szervezeti egységek ellátása zökkenőmentessé vált.

A járvány elleni harcban eszközökkel, humán erőforrással támogattuk partnereinket, míg a járvány miatt nehezebb helyzetbe kerülőket természetbeni adományokkal. COVID-19 járvány miatt jelentkező feladatokat végeztek, például hatósági vagy önkéntes karanténban lévők részére bevásárlás, gyógyszerkiváltás vagy kutyasétáltatás. Továbbá minden szervezeti egységünknek feladata volt a lakosság tájékoztatása is.

Országosan jellemző, hogy a járvány miatt (is) folyamatos volt az együttműködés a társszervekkel. Az általuk végzett munkába, felkérésükre minden esetben bekapcsolódtak szervezeti egységeink. Új, jelentős, az eddigiektől eltérő jellegű kapcsolatok alakultak ki a hatóságokkal és állami szervezetekkel. Példaként említhető az Országos Mentőszolgálat, mellyel az együttműködés évtizedes hagyományokon alapul az elsősegélynyújtás területén vagy a Nemzeti Népegészségügyi Központ, mellyel alapvetően a hatósági jellege miatt működöttünk együtt, ám a járvány kezelésében közös munkára is szükség volt e szervezetekkel.

Jelentős humán erőforrás igény jelentkezett elsősorban az Országos Mentőszolgálat részéről. A két szervezet között a területi és a megyei szintű együttműködés koordinációja érdekében országos együttműködési megállapodás jött létre 2020. április 23-án, mely – a járványhelyzetre tekintettel – 2020. november 27-én meghosszabbításra került.

Az együttműködési megállapodás alapján a *Közép-magyarországi régióban* (Budapest, Fejér, Komárom-Esztergom, Pest megye) április 4 - május 29. között, valamint szeptember 14-től a fővárosi és Pest megyei szervezet, majd október 1-től az Országos Igazgatóság önkéntesei és munkatársai láttak el diszpécseri feladatokat: a mintavételezésre várók kiértesítését, s az ezzel járó ügyintézését.

2020. szeptember-december; Infografika: Parádi Krisztina

Novemberben az Országos Igazgatósághoz felkérés érkezett az Emberi Erőforrások Minisztériumától arra, hogy a Magyar Vöröskereszt minden erőforrásával vegyen részt a járvány elleni harcban, így november 11-én az Országos Mentőszolgálattal, valamint a Nemzeti Népegészségügy Központtal együttműködésben megkezdődött a budapesti és Pest megyei mobil mintavételi állomások kialakítása, ahol a megyei szervezetek és az Országos Igazgatóság munkatársai, önkéntesei mintavételezésben működtek közre. (A feladatvégzés a beszámoló összeállításakor is tart.) A munkafolyamatok ismeretlenek voltak, az elmúlt időszakban a Vöröskereszt egészségügyi feladatokban nem vállalt ily módon szerepet, ugyanakkor elmondható, hogy minden felkért feladatot munkatársaink, önkénteseink igyekeztek gyorsan és hatékonyan elsajátítani és az elvárt módon végrehajtani. A humán erőforrás mellett az állomáson dolgozók ellátásához szervezetünk biztosítja az ételmiszer és a védőitelt.

2020. szeptember-december; Infografika: Parádi Krisztina

Budapest Fővárosi Szervezet a Magyar Olimpiai Bizottság támogatásával, az egészségügyi intézmények szükségleteit megismerve, orvostechnikai eszközökkel támogatta a Heim Pál, az Új Szent János, a Korányi és a Jahn Ferenc Kórházakat, valamint az Országos Mentőszolgálatot.

Támogatták a Semmelweis Egyetem klinikáján kialakított COVID betegekkel foglalkozó osztály betegeit is higiénés szerekkel, takarókkal. Heim Pál Gyermekkórház udvarán rövid időre vörös zóna került kialakításra a H-Hero csoport, Strabag, a Sziget Kft, valamint a Budapest Bike Maffia közreműködésével.

Diszpécserok szolgálatban; Fotó: Kormos Ádám, Magyar Vöröskereszt

Fejér megyei szervezetünk Székesfehérváron és Dunaújvárosban a mentőállomásokon kialakított vörös zónában szolgálatot teljesítő mentősök ellátását (hideg étel, védőital, egyszerhasználatos pohár, tányér, szalvéta) vállalta (melyet április 1- június 9 között végzett, majd 09. 14-től ismét ellátja a feladatot), valamint zóna működését eszközök (hűtőgép, mikrohullámú sütő, önfűtődő ágyak) átadásával segítették. A Szent György Egyetemi Kórház rendelőintézet bejáratánál május 7-től áll a sátrunk, ahol az érkező betegeket fogadják (testhő mérés, információadás). Dunaújvárosban ősszel a kórházi beléptetésnél segédkeztek.

Komárom-Esztergom megyében a járvány első napjaitól kezdve segítik a megelőzést, látják el a hatósági, önkéntes karaténban élőket (bevásárlás, gyógyszerkiváltás – szükség esetén – favágás, kutyasétáltatás stb.). Az első hullámban naponta 250-280 adag melegételt juttattak el a rászorulóknak. Támogatták a vörös zónában dolgozókat, segédkeztek a Szent Borbála kórház átrendezésében. Folyamatosan osztották a tartós élelmiszer csomagokat a nehéz helyzetbe kerülteknek. Ehhez 15 millió forintos támogatást kaptak a megyei székhelyű SUEZ Water Technologies & Solutions Hungary Kft-től. November 14-én kezdte meg kiképzett önkéntes csapatuk a mintavételi tevékenységét. Hétfévente idős, beteg, járóképtelen betegektől, otthonukban vettek mintákat

Észak-magyarországi régióban (Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves, Nógrád, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) a járvány első hullámában (április 9-től) jellemzően logisztikai feladatokat láttak el az OMSZ kérésére. Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád megyében kérésre gépkocsit, illetve gépkocsivezetőket biztosítottak a mintavételező szállítására, illetve a minták szállítására.

Ez naponta 12 órás műszakokat jelentettek. Borsod-Abaúj-Zemplén megye önkéntesei és munkatársai április 16-június 5-e között, valamint szeptember hónapban (06.01-25.) napi 24 órás, folyamatos szolgálatot biztosítottak a tornyosnémeti határátkelőhelyen, ahol a rendőrséggel együttműködve ellenőrizték a határátlépők testhőmérsékletét. Önkénteseik számára a megyei szervezet biztosította a szolgálati helyre történő oda-vissza utazást, folyadékpótlást és napi egyszeri főétkezést is a nappalos műszakot teljesítők számára. Magyar Vöröskereszt Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szervezete társadalmi vállalkozása, a Tű, Cérna, Szeretet varroda maszkok gyártásával segítette a szervezetet. Nógrád megyében október 19-től önkéntes vesz részt a mentőállomás diszpécser feladatainak ellátásában (szűrésre várók értesítése, adminisztráció), átlagosan heti 21 órában. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye önkéntesei és munkatársai 2020. április 27 - június 12-e között csengersimai és záhonyi határátkelőhely vörös zónájában teljesített szolgálatot (nap 8 órában + 3 óra utazás), a feladatuk az országba belépők hőmérsékletmérése és adatfelvétel volt. A tevékenységet végzőknek védőfelszerelést, vitaminokat biztosítottak. A Védelmi Bizottság megkeresésére Záhonyban a mentesítő zónában, az ideiglenes karanténban lévő belépő 50 fő ellátását biztosították. Hajléktalan foglalkoztatási mintaprogramban alkalmazott asszonyok 1.500 maszkot varrtak, amelyet veradóknak, érettségiző diákoknak, a mátészalkai kórháznak adtak át. November 2 - december 31-e között hetente 6 napon láttak el diszpécseri feladatokat a mentőszolgálatnál.

2020. mintavételezési ponton - Hungexpo; Fotó: Dienes Andor

A Dél-alföldi régióban (Bács-Kiskun, Békés, Csongrád-Csanád, Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok megye) a megyei védelmi bizottságok, a mentőszolgálatok eltérő módon igényelték segítségünket. Békés megyében felkészültek a segítségnyújtásra, önkéntes csoportokat alakítottak ki, de nem kaptak felkérést. Bács-Kiskun megyei önkéntesek, munkatársak december 7-től kapcsolódtak be a diszpécseri, adatrögzítési feladatok ellátásába. Csongrád megyei szervezetünk elsősorban logisztikai feladatokat látott el, mentősöket szállított a csanádpalotai, nagylaki határra reggelente, esténként pedig vissza – egy hónap kihagyásával április közepétől szeptember közepéig. Május 7-től a határ átléptetésnél is segédkeztek önkénteseik, munkatársaik. Három sátrat biztosítottak az egészségügyi intézmények beléptető állomásaihoz. A Givaudan Hungary Kft. támogatásával, kórháztechnikai eszközökkel támogatták a makói kórházat. Hajdú-Bihar megyében a mentőszolgálat kérésére tavasszal (április 10-június 17. között) az ártándi határnál segédkeztek az önkéntesek és munkatársak, 12 órás műszakban. A határállomásra történő szállítást, a szolgálatadó ellátását is a megyei

szervezet végezte. Az önkéntesek bekapcsolódtak a mintavételezők szállításába, adminisztratív feladatok elvégzésébe is. Májusban a debreceni vörös zónában segédkeztek a mentő autók fertőtlenítésében. November közepétől diszpécseri feladatok ellátásában segédkeznek önkénteseink a debreceni mentőállomáson. Jász-Nagykun-Szolnok megyében az önkéntesek maszkok varrásával, azok átadásával segítették a védekezési munkát.

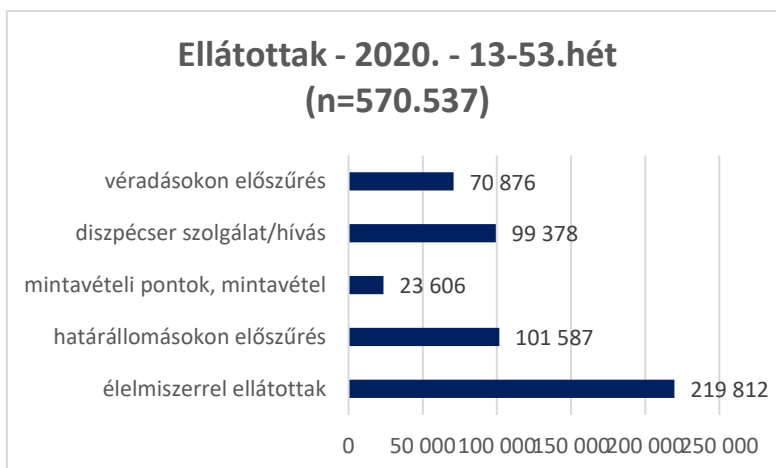
Az Észak-dunántúli régióban (Győr-Moson-Sopron, Vas, Veszprém, Zala megye) megyei sajátosságokat mutat a járvány elleni védekezésben szervezetünkől igényelt feladatok. Győr-Moson-Sopron megyében március végétől aktívan vesznek részt a védekezésben a megyei vezető mentőtiszt iránymutatásával. Április 7-e óta végeznek logisztikai feladatokat, így a mentőállomás dolgozóinak szállítását a határmenti ellenőrzésekhez, anyagszállítást a mentőállomások között, valamint mintaszállítást. 2020. július 25-től a Petz Aladár Kórház vörös zónájában a COVID-19 szűrésre érkezők adminisztrációját látják el önkéntesek és munkatársak bevonásával, ahol a feladatunk a szűrésre érkezők adminisztrációja, testhőmérsékletük mérése. Augusztus óta győri mentőállomáson végzik a vizsgálatra utaltak adminisztrációs előkészítését a következő napra, valamint diszpécseri feladatokat látnak el. A szolgálatot végzőknek védőfelszerelést biztosítanak, utazásukat, étkeztetésüket végzik. Az első hullámban az önkéntesek maszkokat, védőpajzsokat készítettek. Vas megyében alkalmanként, kérésre végeznek logisztikai feladatokat, például mintaszállítást. Veszprém megyében az ajkai vörös zónában dolgozók ételmező ellátását biztosították a járvány 1. hulláma alatt. A mentőszolgálattal együttműködve logisztikai feladatokat egy hónap kihagyásával április 14-e óta végeznek; jellemzően Veszprémből, Ajkáról, Balatonfüredről szállítanak mintákat Budapestre. Az intézménybe történő belépéshez sátrat biztosítottak az ajkai Magyar Imre Kórháznak. Zala megyei önkéntesek és kollégák mintaszállításban, a tornyiszentmiklósi határátlépésnél segédkeztek. Májusban 12 főt képezett ki a mentőszolgálat mintavételezésre, akik a későbbiekben önállóan vették a mintákat és szállították be a központba. Munkatársak maszkokat varrtak a hajléktalan szállón lakóknak, a Szent Rafael kórház dolgozóinak.

Dél-dunántúli régióban (Baranya, Somogy, Tolna megye) tavasszal a logisztikai feladatok ellátása volt a jellemző. Tolna megye alkalmi jelleggel szállította ellenőrzésre a társszervezet munkatársait. Baranya megyében április 15-június 18-a között szállították az udvari határátkelőhelyre a mentőállomás dolgozóit, biztosítottak önkénteseket a beléptetés segítéséhez. November végétől a Védelmi Bizottságnak logisztikai támogatást nyújtottak a szociális intézményekben élők, dolgozók szűréséhez, valamint a mentőszolgálat diszpécseri feladatainak ellátásához önkénteseket biztosítottak. Somogy megye munkatársai március 25-június 30-a között naponta szállította a mintákat a kaposvári mentőállomásra a pécsi laboratóriumba. November 23-tól a kaposvári mentőállomáson diszpécseri feladatokat láttak el.

2020-ban mintegy 570 ezer családhoz, emberhez jutottunk el. Önkéntesek 41.355 órában (értéke: 41 326 687 Ft), munkatársaink minimum 15,5 ezer órában végezték e tevékenységet.

6. ábra: COVID-19 tevékenységekben ellátottak 2020.

2020. évi megyei/fővárosi napi és heti jelentések alapján

2. Katasztrófavédelmi felkészülés, készenléti tevékenységek

Az országos/megyei/fővárosi szervezetek az illetékes Védelmi Bizottságokkal, Katasztrófavédelmi Igazgatóságokkal folyamatosan tartották a kapcsolatot, egyeztettek a feladatokat a nem járványhellyel kapcsolatosan is.

Baranya, Fejér megyében lakhatatlanná vált házak (összedült, csapadék) károsultjait támogatták.

A katasztrófavédelem őszi gyakorlatának megvalósításában több megyei szervezetünk is részt vett – elsősorban – imitátorok biztosításával (Borsod-Abaúj-Zemplén megye - Zemplén 2020” gyakorlat, Hajdú-Bihar megye – debreceni repülőtér, Jász-Nagykun-Szolnok megye – Tisza mentőcsoport tagjaként szűréseket is végzett, illetve a sérültek ellátásában is segédkezett. Veszprém megyei csoportunk három külső védelmi tervgyakorlaton vett részt.

H-HERO egység tagjainak februárban elméleti, augusztusban pedig gyakorlati felkészítést tartottunk, 30-30 fő számára.

Az Országos Igazgatóság tagjai részt vettek az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság tavaszi árvízi felkészítési, és téli felkészítési gyakorlatán (utóbbi már on-line módon került megrendezésre). A téli felkészítő gyakorlat Fejér megyei kollégák is Teams értekezlet formájában kapcsolódtak be a téli felkészítő gyakorlatba.

A fővárosban 10 fős csapat áll rendelkezésre a bekövetkező természeti és civilizációs katasztrófák kezelésére. Az elmúlt év során „hagyományos” veszélyhelyzet kapcsán a csapat éles bevetésre nem kapott felkérést.

Az IRONORE projekt kapcsán két munkaműhely személyes jelenléttel, kettő pedig on-line megoldással került megrendezésre. A szintén az IRONORE-hoz kötődő „II. Hatékony Válaszadás Konferencia” ún. hibrid megoldással - személyes és online részvétellel valósult meg szeptemberben a Nemzeti Köszolgálati Egyetemen.

Győr-Moson-Sopron megyei szervezetünk SKHU/WETA/1901/4,1/335 Interreg V-A Szlovákia-Magyarország Együttműködési program Kisprojekt keretében pályázatot adott be „HIT a Vöröskereszttel!” címmel. A projekt célja a Magyar Vöröskereszt Győr-Moson Sopron

Megyei Szervezet és a Szlovák Vöröskereszt Dunaszerdahelyi Területi Szervezet katasztrófakésznelíti feladatainak összehangolása, felkészülés egy esetlegesen felmerülő veszélyhelyzetre.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, a HUSKROUA/1702/8.1/0125 azonosító számú pályázatban leírtak megvalósítása július 15-én elkezdődött. Minden partner a saját tervezett költségvetésének és feladatainak függvényében kezdte el a projekt megvalósítását. A pandémiás helyzet miatt online megbeszéléseket tartottak, a közös találkozók és programok is online formában valósultak meg.

Az Országos Igazgatóság ECHO/B/03-101017935 (INDIMA) és ECHO/B/03-101017926 (DIMAND) nyertes pályázatok konzorcium tagjaként tud a következő években programokat megvalósítani.

Január folyamán az országos szakmai vezető az Európai Unió Polgári Védelmi Mechanizmusának vezető képzésén vett részt, míg katasztrófa-késznelíti referens augusztusban a Veszélyes Környezet Tudatosság Tanfolyamot (Hostile Environment Awareness Training – HEAT) végezte el, mely a Magyar Honvédség Béketámogató Kiképző Központ (MH BTKK) szervezésében került megrendezésre.

A 2020-as évben szorosabbra fűztük az együttműködést a Tűzmegeelőzési Bizottsággal, melynek folyamányaként tájékoztató kiadványokat és hasznos eszközöket (füst- és szén-monoxid érzékelőket) tudunk eljuttatni a lakossághoz.

A szakterület munkáját - kiemelten fókuszálva a veszélyhelyzeti feladatellátásra - a Katasztrófavédelmi Munkabizottság segítette.

IX. Keresőszolgálat

A keresőszolgálati tevékenység a Vöröskereszt alapfeladata, amely a háború áldozatait védő nemzetközi egyezményeken alapul. Ennek megfelelően a nemzeti társaságok keresőszolgálatának elsőrendű feladata a fegyveres konfliktusok következtében családjuktól elszakadt személyek keresése. Ugyanakkor humanitárius elkötelezettségénél fogva válaszolnia kell a nemzetközi migrációból adódó kihívásokra is.

Az év során 637 új ügyet nyitottak meg munkatársaink. 345 olyan keresési kérelem érkezett, amely a világháborúk áldozataihoz kötődik. Továbbra is jelentős a hadiárva és hadigyámoltak kárpótlásával kapcsolatos ügyek száma. 2020 végén a korábbi évekből még 314 nyitva lévő ügy volt, az év során az ügyek bonyolítása közben 1.183 új lépés megtételére került sor.

Forrás: <https://blogs.icrc.org>

Az elmúlt év során Németországgal 15 eredményes ügy lezárására került sor, USA-val 10, Angliával 2, Romániával 1, Ausztriával 3, Franciaországgal 2, Ausztráliával 3, Kanadával pedig 4 sikeres ügyünk volt. A szolgálat eredményessége függ a többi nemzeti társasággal való szoros együttműködéstől.

Keresőszolgálati munkatársaik több alkalommal felkeresték Röszkén, Tompán, majd a tranzit zónák bezárása után Vámosszabadiban a menekülteket ellátó intézményeket, hiszen feladataik közé tartozik a családi kapcsolatok helyreállításával kapcsolatos szolgáltatások ismertetése és Trace the Face plakátok kihelyezése.

2020-ban a járványhelyzet miatt elmaradt a keresőszolgálatvezetők éves konferenciája, helyette online találkozót szervezett a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottság (ICRC).

X. Nemzetközi kapcsolatok

A világjárvány e tevékenységre is rányomta bélyegét. Vöröskereszt és Vörösfélhold Társaságok Nemzetközi Szövetsége (IFRC) már január elején beszámolt arról, hogy Kínában súlyos járvány alakult ki, majd a hónap végére a járvány terjedéséről is hírt adott. Így minden nemzetközi személyes találkozóval járó rendezvény (értekezlet, tanácskozás, találkozó, képzés stb.) online (webináriumok) került megvalósításra, vagy elmaradtak.

Ezzel párhuzamosan megnövekedett az IFRC, illetve háttérintézményei (pl. Elsősegélynyújtó Referenciaközpont) által kiadott szakmai útmutatók (szóróanyagok, plakátjavaslatok, módszertani ajánlások stb.) száma.

A nemzetközi kapcsolattartás online formája a szervezet minden szintjét jellemezte. Így valósult meg például a Federáció által szervezett, a koronavírus járvány válaszműveleteivel kapcsolatos gondolkodóműhely (Think-Tank), az Európai regionális egészségügyi csoport és a PMER csoportja szervezésében a Zoom workshop.

Vöröskereszt és Vörösfélhold 2020. szeptember 9. és 10. között „Climate: Red - A klíma veszélyben” címmel rendezett klímaváltozási világ csúcstalálkozó, mely teljes körűen virtuális módon valósult meg, s a világ minden időzónájában elérhető volt (a program 30 órán keresztül, megállás nélkül tartott).

Megyei/fővárosi kapcsolataink egy része – Bajor Vöröskereszttel és tartományi szervezeteivel – még az 1990-es évek elejére datálódik. Az újabb együttműködések közös programok, pályázatok kapcsán alakultak ki.

3. TÁBLÁZAT: Nemzetközi kapcsolatok 2020.

Szervezet neve	Vöröskeresztes kapcsolat
Baranya megye	Bajor (Pöhltenberg járás), Zombori és Aradi Vöröskereszt

Bács-Kiskun megye	Dachau-i Vöröskereszt
Békés megye	Arad Megyei, Szabadkai, Zrenjanini (Nagybecskereki) Vöröskereszt
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	Kárpátaljai Vöröskereszt, Erdély Vöröskereszt
Budapest	Német Vöröskereszt (Villingen - Schwenningen-i Járási Szervezet, Emmendingen-i Járási Szervezet, Konstanz-i Járási Szervezet, Baden-Württemberg tartományi kapcsolat, Gaggenau-i és Ratstatt-i tartományi kapcsolat, Rigai Vöröskereszttel
Csongrád-Csanád megye	Topolyai Vöröskereszt, Újvidéki Vöröskereszt
Győr-Moson-Sopron megye	Osztrák Vöröskereszt Burgenland tartomány, Dunaszerdahelyi Vöröskereszt
Komárom-Esztergom megye	Bajor Vöröskereszt
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	Szatmárnémeti Vöröskereszttel, Ukrán Vöröskereszt Beregszászi Terület
Veszprém megye	Dombovita Megyei Vöröskereszt és a német Pohlheimi Vöröskereszt
Zala megye	Bajor Vöröskereszt- Bad Reichenhalli, Ausztriai, a Szlovén, Horváth Vöröskereszt

Forrás: Megyei/fővárosi statisztika 2020.

A horvátországi földrengés áldozatainak segítésére érkezett pénzdományok átutalásra kerültek a Horvát nemzeti társaságnak.

XI. Menekültügy

2020. január-február folyamán a menekültügyi tevékenységek a tranzitzőnákra koncentráálódtak, ahova zöldség-gyümölcs és gyógyszer adományokat vittünk. 2020 márciustól a COVID-19 járványhelyzet kapcsán a tranzitzőnába a Magyar Vöröskereszt kollégái nem léphettek be, majd 2020 májusában az Európai Bíróság ítélete nyomán bezárták őket és a menedékkérőket a Vámosszabadiban és Balassagyarmaton, nyitott táborokba helyezték át. A 2021. június 30-ig érvényes a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap és a Belügyminisztérium hazai társfinanszírozásával megvalósuló MMIA-1.1.10/6-2019-00001. számú, „A tranzitzőnában nyújtott szolgáltatások fejlesztése III.” című projektben az Országos Idegenrendészeti Főigazgatósággal megkötött konzorciumi megállapodás keretén belül a Magyar Vöröskereszt 2020 nyaratól jelen volt a nyitott táborokban, ahova ruhanemű, élelmiszer

és higiéniai termék adományokat vittünk, valamint a kollégák pszichoszociális segítséget is nyújtottak. 2020. november 10-ével az alacsony létszám és a koronavírus miatt kialakult vis maior helyzet okán a Vámosszabadiiban és Balassagyarmaton végzett tevékenységek felfüggesztésére kényszerültek. A 2020-as évben a megfelelő védelmi intézkedések betartása mellett folyamatosak voltak a látogatások a Repülőtéri Rendőri Igazgatóságon, ahol együttműködési megállapodás szerint nyújtottunk pszichoszociális segítséget a fogvatartottaknak.

A menekültügyi tevékenységek között volt még a 2020. októberi látogatás és adományozás a Fóti Gyermekotthonban (kísérő nélküli kiskorúak), és a Nyírbátori Őrzött Szállások meglátogatása és adománnyal való ellátása az Vöröskereszt Nemzetközi Bizottság (ICRC) területileg illetékes kollégáival közösen.

Megérkeztünk a táborba;

Fotó: Csóka Fanni, Magyar Vöröskereszt

XII. Magyar Ifjúsági Vöröskereszt

Az ifjúsági tagozat működését is nagymértékben befolyásolta a járvány, melyhez rugalmasan, a „hagyományos” programok átgondolásával, új, innovatív programokkal alkalmazkodtak, részt vállaltak a koronavírus által jelentkező országos feladatok ellátásában.

Ifjúsági tagozat működése

2020-ban a Megyei Elnökök Tanácsát nem tudták megszervezni, az Elnökség online tartott értekezleteket, az aktuális kérdések egyeztetéséről.

A Magyar Ifjúsági Vöröskereszt születésnapja köré nyereményjátékot szerveztek, ahol arra kérték a játékosokat, hogy fogalmazzák meg, mit jelent számukra a Vöröskereszt, az ifjúsági tagozat.

Tettekkel emlékeztek meg az anyák napjáról, például a Pest Megyei Szervezet négy fiatalja úgy döntött, hogy egy különleges módját választja annak, hogy kimutassa szeretetét édesanyja iránt. Az ALDI Magyarországtól érkező adományok elszállításában és bepakolásában segítettek édesanyjuknak.

Ifjúság a rászoruló gyerekekért

A Magyar Ifjúsági Vöröskereszt Elnökségének döntése értelmében (8/2020/(04.06.) határozat) a Hétsoda Élménytábor 2020-ban a járványhelyzet miatt nem szervezték meg, azonban a programot egy alternatív programmal váltották ki. Hétsoda Élménydoboz névre keresztelt

MAGYAR VÖRÖSKERESZT
HUNGARIAN RED CROSS

szociális akciót szerveztek. Augusztus során 100 darab dobozt osztottak ki, amely az önkéntesek által összeállított foglalkoztató füzetet („Csodák Tára”), illetve a támogatók által felajánlott papír-írószer és kreatív-hobby eszközöket tartalmazott. A program üzenete, hogy „Otthonodba visszük a csodákat!”.

Infografika: Bogát Enikő, Magyar Vöröskereszt

A Gyermejjogi Világnaphoz kapcsolódóan a Magyar Vöröskereszt a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemmel közös akció keretein belül 100 db Baba Paktot juttat el januárban az ország különböző területen élő hátrányos helyzetű, kisbaba váró családoknak. Ezzel párhuzamosan megjelent a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt szabadon felhasználható "Segítség a kezdetekhez" című kiadványa, amely az újszülöttek gondozásához, ellátásához kapcsolódó információkat tartalmaz.

Elsősegélynyújtás

Idén 14. alkalommal sikerült megszervezniük a Balatoni Elsősegélynyújtó Szolgálatot június 29. és augusztus 24. között. Ahogy a korábbi években, úgy idén is kizárólag laikus önkéntes elsősegélynyújtókkal valósult meg a program.

Az elsősegélynyújtó önkénteseket meglátogatta a MINI Friends Hungary csapata, akik túrájuk során több mint 100.000 forintot gyűjtöttek össze a szolgálat működésére.

A Balatoni Elsősegélynyújtó Szolgálat mellett a Generali Mosolyór Alapítvánnyal karöltve, hétfévente elsősegélynyújtást tanítottak az önkéntesek azokon a strandokon, ahol szolgálatot teljesítettek. Összesen 40 alkalommal került sor a strandokon interaktív elsősegély bemutatókra.

A Magyar Vöröskereszt Hősképző kampányának központi programelemeit a Társadalmi Elsősegélynyújtó Alaprész vonatkozó komponensének felhasználásával harmadik éve az ifjúsági tagozat koordinálja és valósítja meg. November végéig a szervezet munkatársai és önkéntesei országszerte az elsősegélynyújtást népszerűsítő és oktató ingyenes foglalkozásokra várták az érdeklődőket. Idén az elsősegélynyújtók járványügyi biztonsága állt a kampány középpontjában. A 2020-ban kialakult járványhelyzet okán bizonytalan volt, mikor kezdődhetnek meg a rendezvények, ezért olyan eszközöket biztosítottak a megyei szervezetek számára, amelyekkel azonnal megkezdhetők a Hősképző rendezvények megvalósítását a veszélyhelyzet lejárta követően.

Infografika: Bogát Enikő, Magyar Vöröskereszt

Országos Csecsemő- és Kisdedgondozási Verseny

Online szervezték meg az Országos Csecsemő- és Kisdedgondozási Versenyt, mely 3 kategóriában került megrendezésre, amelyben egyéni résztvevőként lehetett nevezni: általános iskola, középiskola és felnőtt. Az 57 versenyző 3 fordulóban mérettethette meg tudását. A beküldött feladatokat a távolból egy szakmai zsűri értékelte.

Nemzetközi kapcsolatok

Közép-európai ifjúsági hálózat "Digital Condom" („Digitális Védelem: Az online zaklatás megelőzése”) néven futó projektje lezárult. A kezdeményezés magában foglalt egy tréninget, melyre 7 különböző országból érkeztek hozzánk kortársoktatók és ifjúságsegítők, hogy a korszerű szexedukációról tanuljanak. Az ifjúsági csereprogram után a résztvevők saját országaikban valósítottak meg előadásokat különböző témakörökben.

Adományok és támogatók

Főbb támogatóik között 2020-ban is megtalálható a MÁV, az MVM Paksi Atomerőmű Zrt., a Coca Cola, Generali a Biztonságért Alapítvány, a Nestlé.

Csatlakoztak a Netpincér adományozási felületéhez, ahol a virtuális étlapról a legkedvesebb tétel kiválasztásával járulhatnak hozzá az egyes programok működéséhez. Az ifjúsági területen kívül pénzadománnyal lehet segíteni a véradás, a keresőszolgálat és a szociális szakmai területet.

Kommunikáció

A koronavírus járványhelyzet mindenkit váratlan, és eddig ismeretlen helyzet elé állított, ezért követők és partnereik számára különböző figyelemfelhívó és segítséget nyújtó Facebook bejegyzésekkel készültek.

Elkészítették a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt Karantén naplóját, egy online elérhető naplót, amit a jóllét hét alapkövére építve hoztak létre.

Coca-Cola Magyarország támogatásával „Fanta! Kibeszélő” címmel sorozat készült az üdítőital YouTube csatornáján. A rendszeresen megjelenő, rendhagyó epizódokban hírességeket

faggattak, olyan témákkal foglalkoztak, ami a kialakult helyzetben különösen érintette a fiatalokat.

Csatlakoztak a Közép-Európai Ifjúsági Vöröskereszt #juneformentalhealth akciójához, melynek üzenete: "Jobban megismerheted önmagadat. Megértheted a saját érzéseidet, reakcióidat, és másokét is körülötted. A nehézségek helyett a pozitív dolgokra tudod veled irányítani a gondolataidat, ami a problémák megoldásában is segíteni tud. Állj meg Te is velünk, és fókuszálj magadra néhány perc erejéig!"

Járvány

A koronavírus első hullámában a Magyar Vöröskereszt Budapest Fővárosi Szervezete és a Magyar Vöröskereszt Pest Megyei Szervezete az Országos Mentőszolgálat Közép-Magyarországi Régiójával együttműködött. A kooperáció célja az Országos Mentőszolgálat Központi Irányító Csoport munkájának támogatása, amely során önkénteseink és munkatársaink a hatósági karanténban lévők PCR tesztjének elvégzését előkészítő telefonos diszpécser szolgálatban láttak el feladatot. A Magyar Ifjúsági Vöröskereszt 2020. október 1-től szervezte, koordinálta, segítette a szolgálatot teljesítő önkénteseket.

Novembertől az Emberi Erőforrás Minisztérium és az Országos Mentőszolgálat Központi régiójának megkeresésére a Magyar Vöröskereszt feladatot vállalt a PCR mintavételek levételében, adminisztrációjában és szállításában, melyhez az ifjúsági tagozat is toborzott önkénteseket.

Az egyes programok megvalósításában a fiatalok országszerte bekapcsolódtak. Különösen közkedvelt volt a Balatoni Elsősegélynyújtó Szolgálat munkájában a részvétel, elsősegélynyújtó ismeretek oktatása, így a Hősképző programok megvalósítása. A téli ünnepekhez kapcsolódó adománygyűjtésekben aktívan vettek

XIII. Kommunikáció

A kommunikációs terület a szakterületi vezetőkkel, a felső vezetéssel és a megyei/fővárosi igazgatóságokkal szoros együttműködésben végezte munkáját.

2020. január 30-án az Egészségügyi Világszervezet (WHO) globális vészhelyzetet hirdetett a koronavírus miatt. A koronavírus terjedésével összhangban a Magyar Vöröskereszt is folyamatosan tájékoztatta a lakosságot a Nemzetközi Vöröskereszt és a WHO által közreadott anyagok segítségével, valamint folyamatosan nyomon követte a hazai helyzet alakulását.

Folyamatosan terjesztettük digitális és nyomtatott formában a Vöröskereszt és Vörösféldhold Társaságok Nemzetközi Szövetsége által összeállított tájékoztatókat. A veszélyhelyzettel kapcsolatos kommunikációkban célunk volt a lakosság tájékoztatása, felvilágosítása, olyan üzenetek közvetítése, mely hozzájárul a járvány terjedésének lassulásához.

Honlapunkon létrehoztuk a Koronavírus aloldalt, ahol az aktualitásokról tájékoztattuk az olvasót. Munkatársak tájékoztatására a „Koronavírus info” állt rendelkezésre.

A Magyar Vöröskereszt digitális felületeire a tavalyi évben minden eddiginél nagyobb figyelem szegeződött. Oldalaink látogatottsága a koronavírus-járvány hatására hónapok alatt jelentősen megnövekedett, hiszen számos tevékenységünket – adományok gyűjtése, önkéntesek toborzása, általános és szakterületekhez tartozó (pl.: véradás, elsősegélynyújtás stb.) tájékoztató anyagok terjesztése – csak itt tudtuk biztonságosan folytatni. Munkánkat elismerték. 2017. “Év Honlapja – Minőségi díj” elnyerése után, 2020-ban, a Magyar Marketing Szövetség és az Internet Marketing Tagozat által szervezett, az “Év honlapja” pályázaton a Non-profit kategória különdíját kapta a Magyar Vöröskereszt központi weboldala.

Hírlevelünk havonta több mint 7500 címre jutott el.

Az év folyamán országosan 570 sajtóközleményt adtunk ki és 32 sajtóeseményt szerveztünk.

A Magyar Vöröskereszt Kommunikációs Csoportja 2020-ban több sikeres kommunikációs kampányt is lefolytatott. A koronavírus-járvány első hulláma alatt futó „1%+” kampány áprilisban és májusban hosszú évek után ismét aktívan ösztönözte a szervezet követőit személyi jövedelemadójuk 1%-nak felajánlására. A kampánynak, valamint a veszélyhelyzet miatt a szervezetünkre irányuló fokozott figyelemnek köszönhetően, az előző évi felajánláshoz képest 5.478.287 forinttal több felajánlás, összesen 20.724.839 Ft érkezett be.

Megvalósított kampányok között szerepel még a Véradás fejeztben említett, véradók toborzását segítő kampányok is.

Az elmúlt egy évben több alkalommal nemzetközi szinten is sikerült kommunikálni

Áprilistól további tájékoztatásig szüneteltetjük a Coca-Cola és a Coca-Cola vállalat többi márkáinak kereskedelmi reklámtevékenységét. Mostantól forrásainkat közösségeink és munkatársaink biztonságának és egészségének elősegítésére fordítjuk. Ezért a hirdetésekre szánt felületeinken és közösségi média csatornáinkon itthon a Magyar Vöröskereszt üzenetei lesznek láthatóak.

A Coca-Cola vállalat, a palackozó partnerünk és a Coca-Cola globális alapítványa emellett több mint 120 millió dollárt adományoz

globálisan az érintett közösségeknek, hogy ezzel is segítse a COVID-19 elleni védekezést.

Azonnali támogatásunkkal védőfelszereléseket és innivalókat biztosítunk az egészségügyben dolgozóknak és élelmiszert juttatunk a kiszolgáltatott csoportoknak.

AZÉRT TESSZÜNK, MERT HISZÜNK ABBAK, HOGY EGYÜTT SEGÍTHETÜNK!

tevékenységeinket. A koronavírus-járvány kapcsán végzett válaszadásunkról, és a mintavételi pontokon zajló önkéntes feladatellátásról, valamint a szociális ellátásban a járvány kapcsán kidolgozott innovatív megoldásokról (pl. hőszigetelt igluk a hajléktalanoknak Zala megyében) többször is hírt adott adtak az IFRC, az Amerikai Vöröskereszt továbbá a Red Cross EU Office közösségi média csatornáit, felhívva a figyelmet tevékenységeinkre. 2020 őszén a Nemzetközi Vöröskereszt magazinja, az RCRC Magazine két videóban és cikkekben részletesen bemutatta a Magyar Vöröskereszt Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szervezetének társadalmi vállalkozását, a Kis-Hortobágy Majort, annak vezetője, Molnárné Tomi Tünde történetén keresztül. A különleges kecskefarm és sajtüzem így további 3 másik történet mellett része lett a „Recipes for resilience” cikksorozatnak.

Forrás: <https://www.coca-cola.hu>

Kommunikációs munkánkat segítette a „Reklám helyett segítség” kezdeményezés, amelyben a Coca-Cola a forrásait a közösség szolgálatába állította és áprilistól szüneteltette saját kereskedelmi reklámtevékenységét. Ez idő alatt, a Coca-Cola, valamint a vállalat többi márkáinak hirdetésekre szánt felületei és a közösségi média csatornáit a Magyar Vöröskereszt üzeneteit közvetítette a véradás, önkéntesség vagy szociális segítségnyújtás témájában is. A

„Hová tetszik menni” plakátkampány is segítségükkel valósult meg, melynek célja a társadalmi távolságtartáskor is közösségek összefogásra buzdítása volt.

A másik kiemelt támogató a Rewart digitális marketingkommunikációs ügynökség, mely 2018 óta kezeli pro bono az Empathy Café & Bistro Facebook oldalát. A koronavírus járvány idején a korábbi tevékenységük mellett tanácsokkal segítettek könnyebben kezelhetőbbé tenni a Magyar Vöröskereszt online felületeit (honlap, Facebook és Instagram), segítségükkel készült többek között az adományozást és önkéntestoborzást megkönnyítő chatbot funkció szervezetünk Facebook oldalára. Mindemellett a korlátozások miatt megváltozottan üzemelő Empathy Cafét is innovatív megoldásokkal tartották a köztudatban. 2020 nyarán az ügynökség kezdeményezésére valósult meg az „Egy csésze Empátia” kiállítás, mely fiatal művészek karantén alatt a kávézóról készített és tavasszal online megtekinthető képeit mutatta be. 2020 decemberében a kávézó Facebook oldalán online kampányt szerveztek, melynek keretében ezúttal fiatal költők osztották meg a kávézónkról írt verseiket.

Stratégiai partnerünk, a Telenor tájékoztató oldal létrehozásában és lakosságtájékoztatásban állt mellénk.

XIV. Humánerőforrás gazdálkodás

Az első negyedévben a koronavírus-fertőzés terjedése elleni védekezés érdekében több olyan kormányzati intézkedés is született, amelyek a szervezet egészségét érintették. A járványhelyzetben át kellett gondolni a biztonságos működéshez szükséges feltételeket és annak megteremtését (higiénés intézkedések, védőeszközök beszerzése, maszkok biztosítása munkatársaknak, önkénteseknek stb.), külföldi programokon való részvétel korlátozását, az otthoni munkavégzésre vonatkozó belső szabályzat felülvizsgálatát, informatikai háttér felkészítését a digitális kapcsolattartásra.

A legtöbb szervezeti egységünknel a szükséges informatikai eszközök rendelkezésre álltak, de munkánk jellege megkívánta a munkatársak egy részének személyes jelenlétét (pl.: intézményes ellátások, véréradásokon a jelenlét, segélyezési feladatok ellátása stb.). Több megyei szervezetnél, illetve a fővárosban is éltek a részleges home office lehetőségével.

A járványügyi helyzetben több kollégánk is átirányításra került, mind az Országos Igazgatóság munkatársai, mind a megyei szervezetek munkatársai közül a COVID által keletkezett feladatok ellátására. (Az Országos Igazgatóság munkatársai közül teljes munkaidőben hat munkatárs végzett így feladatot.) Országszerte több munkatárs vállalt önkéntesen feladatot a munkája mellett a diszpécseri és a mintavételi pontokon.

Feladatainkat 950 (2019-ben – 893 fő) főállású munkavállalóval valósítottuk meg. Közülük 396 fő (2019. – 375 fő) dolgozik intézményekben, szolgáltatásokban. Munkatársak 25 %-a férfi (2019-ben 30 % volt). A tárgyévben 98 (2019. -3 fő) fő közfoglalkoztatottként került alkalmazásra.

Munkatársaink 1/3-a rendelkezik felsőfokú végzettséggel. Felsőfokú végzettséggel rendelkezők foglalkoztatottak aránya Pest megyében (57 %), Budapesten (52 %), Hajdú-Bihar megyében (47 %) a legmagasabb.

Életkort tekintve 32 % az 55 év feletti munkavállaló. Arányait tekintve Jász-Nagykun (62 %), Komárom-Esztergom (57 %), Somogy (48%) megyében található.

2020 októberétől, munkatársaink elismerésére elindítottuk a „Dunant nyomában – Áldozatkészen a Magyar Vöröskeresztért” interjúsorozatot, melynek keretében minden hónapban elhivatott vöröskeresztes munkatársakat mutatunk be honlapunkon, valamint a Családi Lap hasábjain.

XV. Gazdálkodás

1. Pénz- és vagyongazdálkodás:

A Magyar Vöröskereszt megyei/fővárosi szervezetei és az Országos Igazgatóság 2020. évben tevékenységének ellátásához bevételként 6 965 990 ezer Ft-ot teremtett elő, míg kiadásainak finanszírozására 6 661 060 ezer Ft-ot használt fel. Szervezetünk összes bevétele 8,7 %-kal, míg összes ráfordítása 7,94 %-kal nőtt, az előző évhez képest.

Ezek eredőjeképpen a 2020. évben elért

	összesített, konszolidált eredménye:	304.930 eFt;
mely összegből az	alaptevékenység konszolidált eredménye:	349.884 eFt;
	vállalkozási konszolidált eredmény:	- 44.954 eFt.

A 2020. évben – a költségvetési törvényben eredetileg előirányzott – fejezeti támogatásunk összege nem változott. A pandémia által megnövekedett feladatellátás és kieső bevételek miatt év közben sikerült emelt összegű fejezeti támogatást lehívni a 2020. és 2021. évre, 550 millió forint értékben. Felhasználásának köszönhetően a fejezeti támogatás 2020. évet érintően háromszorosára nőtt 2019. évhez képest.

Egyéb költségvetési támogatásunk összege 20,3% emelkedést mutat, ezen belül a normatív támogatások összege 15,76%-kal nőtt az előző évhez képest.

Az önkormányzati támogatások és az általuk biztosított normatív támogatások összege együttesen csökkenést mutat. A normatív illetve az egyéb közhasznú célra költségvetéseikből biztosított támogatások a tavalyi évhez képest 12,12%-kal csökkentek.

Az Európai Unió strukturális illetve kohéziós alapjából nyújtott támogatások felhasznált összege 13,2%-kal csökkent, ugyanakkor növekedett az Unió illetve nemzetközi szervezetek költségvetéséből származó felajánlások mértéke mintegy 61,6%-kal.

Továbbra is kiemelt feladat a pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése és a szakszerű pályázati anyag elkészítése. Minden esetben számolni kell azonban a megnövekedett likviditási igénnyel és egyéb kockázatokkal a pályázatok végrehajtása során.

A tagdíj bevételek közel 15 %-os csökkenést mutatnak, mely a taglétszám változása és a tagok fizetési hajlandóságának változása miatt következett be.

Az egyéb bevételek mértéke 18,2 %-kal nőtt, mely adat tartalmazza a közhasznú tevékenység céljára juttatott támogatásokat, adományokat is.

A pénzügyi műveletek bevételei a 2019. évinek a három és félszeresét érte el. Bár az árfolyamváltozás jelentősen javítja ezen mutatót, mégis változatlan banki kamatszintek mellett nem is érdemes forrásainkat lekötöni, mert ez csak a pénzintézetek részére jelent előnyt, szervezetünknek nem.

Az adó 1%-os felajánlásokból felhasznált összeg 44,4 %-kal nőtt, a civil szervezetek részére felajánlott 1%-os SZJA-ról való rendelkezés módjában történt változás negatívan a 2020-ban emelt kampánytevékenységünk pozitívan befolyásolta a felajánlók létszámát és ezen keresztül a beérkezett/elkölthető összeget is.

A vállalkozási tevékenység bevétele 0,36%-kal csökkent a 2019. évhez képest. Vállalkozási tevékenység költségei és ráfordításai közel 36,7 %-kal nőttek. A nagyobb mértékben növekvő ráfordítás eredményeként a tevékenység eredménye -44,9 millió forint lett. A COVID-19 által okozott veszteség ennél nagyobb lett volna, de a munkavállalók átirányítása és a közösségi tér véradási helyszíneként történő hasznosítása egyrészt csökkentette a veszteséget, másrészt jól szolgálta a donorszervezés és véradás ügyét.

2020-ban az anyag jellegű ráfordítások 2,9 %-kal csökkentek, az egyéb ráfordítások 31,1 %-kal illetve a személyi jellegű költségek közel 5,93 %-kal nőttek (ezen belül a vállalkozási tevékenység bérköltsége 38,4 %-kal). Az eszközök értékcsökkenési leírása 11 %-os növekedést mutat. A pénzügyi műveletek ráfordításai jelentősen, közel 38,4%-kal nőttek.

A pozitív eredményt elérő megyei szervezeteket a szigorú gazdálkodás és a takarékoság jellemezte. A források felkutatása mellett az igazgatóságok nagy hangsúlyt fektettek a költségek minimalizálására. Figyelemmel kísérték a kiadások alakulását, intézkedéseket hoztak azok csökkentésére, igyekeztek ésszerűen gazdálkodni a bérekkel, létszámmal és költséggel.

2. Vagyongazdálkodás

E tevékenységünk jellemzően pályázati forrásokból, adományokból valósult meg. 2020-ban – szinte minden megyei/fővárosi szervezetünknel történt kisebb-nagyobb értékű beszerzés.

Az „Intézményi ellátás” bekezdésben leírtakon túl, nagyobb léptékű felújítási munkálatokra került sor az EFOP-2.2.15 „A Magyar Vöröskereszt infrastrukturális fejlesztései a hátrányos helyzetűek társadalmi (re)integrációja érdekében” program keretében. Többek között Szolnok, Nógrád, Törökszentmiklós, Szombathely, Békéscsaba, Tatabánya, Nagykanizsa, Debrecen településeken történt nagy értékű ingatlan felújítás. A felújított ingatlanok nagy részében cserére kerültek az irodai bútorok is. A nógrádi pihenőház vadonatúj bútorzattal várja a pihenni vágyókat. Fentieken túl Ford Tranzit gépjármű is beszerzésre került, mely megyei tevékenységet támogat. A megvalósítási helyszínekre modern, nagy kapacitású fénymásolók kerültek telepítésre. Felállításra került a helyszíneken 11 db mobilraktár is, mely a logisztikai erőforrásokat nagymértékben fejleszti az érintett megyékben. Irodai és informatikai eszközök, alaptevékenységet segítő tárgyi eszközök megyei beszerzése szintén megtörtént az elmúlt

évben. A befektetett eszközeink értéke országosan több mint 154 millió forinttal nőtt oly módon, hogy több mint 289 millió forint értékcsökkenést számoltunk el.

3. Adománykezelés

2020 évben a tárgyi és pénzádományok országrésze a COVID-19 felkészülés és válaszadás programra, katasztrófa célra érkezett. Az elmúlt évben, a pandémiával párhuzamosan a céges, partneri adományozóink száma növekedett, visszatértek a nagy értékű adományozók. Ezzel párhuzamosan a lakossági adományozók száma csökkent, nem fogadunk lakossági adományokat. Ez alól kivétel a karácsonyi adománygyűjtés volt, amikor kifejezetten tartós élelmiszer és higiénias cikk adományokat vártunk a gyűjtéseken.

A katasztrófa helyzet miatt a szokványosnál hétszer több adomány érkezett az Országos Igazgatóságra. A COVID-19 célra kapott pénzádományok egy része utalásra került a megyei szervezetek felé, de nagy részéből tárgyi eszközöket (főként kéz- és felületfertőtlenítő szerek, maszkok, védőruhák, gumikesztyűk) szereztük be és juttattunk el a régiós koordinátorok segítségével a megyei szervezetek felé, végső soron a rászorulókhhoz.

A járvány kapcsán számos új együttműködés alakult ki, melyek - remélhetően hosszabb távon - a veszélyhelyzet elmúltával is fennmaradnak.

A támogatók között megtalálhatóak – a teljesség igénye nélkül – a Magyar-Kínai Kulturális Egyesület és tagjai, a Coca-Cola, a Telenor, a Novartis Csoport Magyarország, a Cargill Magyarország, az S.C. Johnson Kft., és a Magyarhang Nonprofit Kft. „aHang” közösségével való összefogásban, a Mondelez Hungária Kft., a NEPI Rockcastle New Europe Property Investments, a Magyar Futósport Egyesület, a Nerdhub, Renault Magyarország, a Ford Magyarország, a Bonduelle, a Szerencsi Bonbon Kft., Hester's Life, Tojás Farm Kft., a Mészáros Csoport, a Száva Logistick Kft., a Linde Magyarország, Citibank, Magyar Olimpiai Bizottság, Suez Water&Process Technologies Hungary, Procter&Gamble, ALDI Magyarország Élelmiszer Bt. ... és a sort lehet folytatni.

A Nemzeti Humanitárius Koordinációs Tanács (NHKT) munkájában aktívan részt vettünk, a Tanácshoz érkező adományokból szerveztünk is részesült.

Ebben az évben egy-két segítségkéréstől eltekintve (tűzkár, villámárvíz, beteg gyermek gyógyulásának támogatása) az adományozások a járványhelyzethez köthetően zajlottak, a nehéz helyzetben lévő, munkájukat elvesztő családok számára nyújtottunk segítséget

rendszeres adományok osztásával. A kijárási korlátozások idején kiemelt feladat volt a hatósági, vagy önkéntes karantént vállalók segélyezése is. Szociális intézményeinkben is további támogatásra volt szükség a kijárási korlátozások, az esetenkénti teljes intézményi zárlat idején.

Fotó: Magyar Vöröskereszt

4. táblázat: *Beérkezett adományok összege – 2020.*

szakterület	külföldi		belföldi		ÖSSZESEN
	befizetés (készpénz)	természetbeni	befizetés (készpénz)	természetbeni	
általános működésre	3 181 761	7 514 281	138 199 812	149 233 836	298 129 690
általános szociális segélyezésre	724 296 569	2 314 158	70 399 160	602 233 549	1 399 243 436
véradásszervezésre, donormegbecsülés	0	0	8 816 746	85 663 957	94 480 703
elsősegélynyújtásra	0	21 735	2 840 614	4 376 757	7 239 106
menekültszolgálati tevékenységre	0	0	0	34 812 288	34 812 288
katasztrófa helyzetekre (megelőzés, elhárítás)	243 506 012	64 443 554	341 274 247	348 772 000	997 995 813
egészségfejlesztés	0	0	18 918 411	75 912 900	94 831 311
ifjúsági	5 072 082	0	8 731 288	7 511 006	21 314 376
egyéb célra	7 099 980	0	9 047 367	3 088 306	19 235 653
ÖSSZESEN	983 156 404	74 293 728	598 227 645	1 311 604 599	2 967 282 376

Forrás: Megyei/fővárosi statisztikai jelentések 2020.

4. Forrásbővítés, támogatások, pályázatok

A forrásbővítés szerteágazó eszközei és célcsoportjai közül szervezeteink a helyi lehetőségeiknek megfelelően válogattak.

2016-ban kereskedelmi tevékenységbe kezdett a Magyar Vöröskereszt, hogy a bevételből szabadon felhasználható forrásai legyenek a szervezet működésének fejlesztéséhez, illetve az adományozók körében kevésbé népszerű tevékenységeihez. A saját márkás termékek forgalmazása a fej- és elemlámpa értékesítésével kezdődött el, ezt a karácsonyi időszakban a szaloncukor, a továbbiakban világító kulcstartó és csíptetős olvasólámpa, kávédesszert és – drázsé, higiénias termékek, folyékony szappan és antibakteriális gél követte. 2020-ban a portfólió asztali naptárral bővült.

A termékek kiválasztásánál három szempontot vettünk figyelembe, egyrészt nagyon fontos, hogy magas minőséggel rendelkezzenek. Törekszünk arra, hogy kapcsolódjanak a szervezet tevékenységeihez, és természetesen az értékesítési számok is befolyásolják a döntést.

Az eddig bevezetett termékek az ország több mint 300 pontján voltak elérhetőek és összesen 8 kereskedelmi, illetve 4 gyártópartnerrel dolgoztunk/dolgozunk együtt. Legújabb partnerük a Media-Press 91' Kft.

2020-ban Csongrád-Csanád megyei szervezetünk uniós források bevonásával társadalmi vállalkozást indított Ambrózfalván. A mintaprogramban egy saját, mintegy 100 m² alapterületű zöldségfeldolgozó akadálymentesített üzem működik. Elsőként fűszerpaprika előállítását kezdték el, később az AmbRóza kínálatában más fűszernövények is szerepelnek majd.

Fotó: Media Press '91 Kft.

Az év során a szervezeti egységek mintegy 230 pályázatot nyertek, melynek összege mintegy 545 millió forint. A programok megvalósítása során 2020-ban több mint 1.333.660.000 forint került (beleértve a több éve nyert, de 2020-ban még futó programokat is) felhasználásra.

Az eddigi kiemelt megyei és országos programok részletesebben a <https://voroskereszt.hu/projektek/> oldalon kerültek ismertetésre.

XVI. Záró gondolatok

Mozgalmas, kihívásokkal, feladatokkal teli esztendő volt a 2020-as év. Széleskörű összefogás és erős közösség segítette a feladatok megvalósítását, mely az elkötelezett önkénteseknek, tagoknak, adományozóknak, partneri körnek, valamint munkatársaknak köszönhető. Rendkívül büszkék vagyunk az önkéntesek önzetlen munkájára, és bízunk benne, hogy eredményes együttműködésünk sikeres lesz a járvány elleni harcban, segítségünkkel senki se marad magára ezzel a betegséggel szemben. Ez az év megmutatta, mekkora szükség van a munkánkra, összehangolt hazai és nemzetközi tevékenységekre.